

A KÖZÉP-DUNÁNTÚLI REGIONÁLIS MUNKAÜGYI KÖZPONT 2009. ÉVI SZAKMAI BESZÁMOLÓJA

Előzmények

I. Vezetői összefoglaló

II. A régió gazdasági- és munkaerő-piaci helyzetének bemutatása

II.1. A nyilvántartott álláskeresők, valamint az ellátásban részesülők főbb adatai* 2008. és 2009. évben

Ssz.	Megnevezés	2008.		2009.		Változás	
		fő	megoszlás, %	fő	megoszlás, %	főben	%-ban
1.	Nyilvántartott álláskereső	36659	100,0	57801	100,0	+21142	+57,7
2.	pályakezdők száma	2638	7,2	3992	6,9	+1354	+51,3
3.	max. 8 ált. végzettségű álláskeresők száma	13871	37,8	20547	35,5	+6676	+48,1
4.	felsőfokú végzettségűek száma	1784	4,9	2428	4,2	+644	+36,1
5.	egy éven túl álláskeresők száma	7537	20,6	9171	15,9	+1634	+21,7
6.	Ellátásban részesülők* száma együtt (7+8+9+10+12)	16218	44,2	34389	59,5	+18171	+112,0
7.	álláskeresési járadék 1. és 2. szakaszában lévők száma	11987	32,7	21585	37,3	+9598	+80,1
8.	vállalkozói járadékban részesülők száma	256	0,7	562	1,0	+306	+119,5
9.	álláskeresési segélyben részesülők száma	3469	9,5	5225	9,0	+1756	+50,6
10.	nyugdíj előtti segélyben részesülők száma	506	1,4	470	0,8	-36	-7,1
11.	ellátása szünetel	13752	37,5	21362	37,0	+7610	+55,3
12.	rendelkezésre állási támogatásra jogosultak létszáma	..	-	6547	11,3	+6547	-

*zárólétszámok átlaga

II.2. A nyilvántartott álláskeresők összetételének alakulása, változása

2009-ben átlagosan 57.801 fő volt a havi zárónapokon a nyilvántartásban szereplők száma, mely a **2008-as átlagos havi adatoknál 57,7 %-kal** (21.142 fővel) **magasabb**.

Éves szinten a régióban nyilvántartott álláskeresők többsége (52,0 %-a), havonta átlagosan 30.062 fő férfi volt, míg a nők ennél havonta átlagosan 2.323 fővel voltak kevesebben (27.739 fő). Az előző évi átlaghoz viszonyítva ez a nők esetében 9.233 fős (49,9 %-os), míg a férfiaknál 11.909 fős (65,6 %-os) növekedésnek felel meg.

Éves átlagban az álláskeresők több mint négyötöde, 83,4 %-a a fizikai állománycsoporthoz tartozott, ami 1,2 %-ponttal meghaladja 2008-as részesedésüket. Abszolút számuk a teljes álláskereső állomány hullámváltozását követve a legalacsonyabb januári értékről (40.701 fő) több mint kilencezer fős emelkedés után először áprilisban tetőzött (49.860 fő), majd másfél ezer fős csökkenéssel augusztusra minimumot (48.296 fő) ért el, majd decemberre minden addiginál magasabbra emelkedett (52.029 fő). A fizikai foglalkozásúakon belül a szakmunkások képviselik a legjelentősebb méretű csoportot, arányuk a teljes álláskereső állomány több mint egyharmadát teszi ki, éves átlagban 37,3 %-ot, mely 4,1 %-ponttal

magasabb 2008-as arányuknál. A következő, átlagban 31,3 %-os részt kitevő csoport a betanított munkásoké. Állományuk nekik is januárban volt a legkisebb (14.962 fő), és decemberben tartoztak közülük a legtöbben (19.033 fő). A fizikai foglalkozásúak harmadik, legkisebb csoportja a segédmunkásoké, akik 13,6-17,0 % közötti értékek között mozogva átlagosan az álláskeresők 14,7 %-át tették ki, 2,9 %-ponttal kevesebbet, mint 2008-ban.

Az álláskeresők életkorát tekintve, éves átlagban továbbra is több mint egynegyedük (26,2 %-uk, 15.125 fő) a 26-35 évesek, további közel egynegyedük (23,2 %-uk, 13.391 fő) a 36-45 évesek és több mint egyötödük (20,5 %-uk, 11.864 fő) az 50 évnél idősebb – munkaerő-piaci szempontból hátrányos, nehezen elhelyezhető – korosztályhoz tartozik. Jelentős állományt (10.617 fő, 18,4 %) képviselnek a 25 éves és annál fiatalabbak az álláskeresők között, a maradék (11,8 %, 6.804 fő) pedig a 46-50 évesek csoportjába tartozik. Az előző év adataihoz képest mindegyik korosztályban nőtt az átlagos állomány, a leginkább (5.644 fővel) a 26-35 éveseké, a legkevesbé (2.253 fővel) pedig a 46-50 éveseké. Arányaiban a legkisebb növekedés (49,5 %-os) szintén a 46-50 éves, a legnagyobb (64,9 %-os) viszont a 25 éves és annál fiatalabbak korosztályában ment végbe.

Az álláskeresők iskolai végzettsége alapján legtöbbjük (56,6 %-uk) szakképzettnek minősül, kisebb hányaduk (43,4 %-uk) pedig szakképzetlen. A szakképzettek aránya tavalyhoz képest 2,8 %-ponttal nőtt, míg a szakképzetleneké ugyanennyivel csökkent. A nyilvántartott álláskeresők legnagyobb csoportját (36,6 %-át), egyben a szakképzettek közel kétharmadnyi részét a szakmunkásképzőt, szakiskolát végzettek adják. Számuk 21.126 fő, amely 8.640 fővel (69,2 %-kal), arányuk pedig 2,4 %-ponttal emelkedett tavalyhoz képest. A második legnagyobb csoport a teljes állomány több mint egyharmadát (éves átlagban 35,2 %-át), a szakképzetleneknek pedig négyötödét kitevő legfeljebb általános iskolai végzettségűek alkotják, akiknek havi átlagos létszáma (20.547 fő) 6.742 fővel (48,8 %-kal) nőtt, aránya viszont 2,2 %-ponttal mérséklődött az előző évihez képest. Az ennél magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők közül a gimnáziumi érettségivel rendelkezők tartoznak még a szakképzetlenek táborába, átlagos havi létszámuk 4.563 fő, arányuk pedig 7,9 % volt 2009-ben, ami az előző évhez mérten 1.463 fős bővülést jelent számukban, arányukban ugyanakkor 0,6 %-pontos mérséklődést. A szakközépiskolát, technikumot végzettek száma (9.138 fő) a kétharmadával (3.653 fővel) nőtt tavalyhoz képest, ezzel együtt hányaduk (15,8 %) 0,8 %-ponttal emelkedett. Az álláskeresők 4,2 %-a (2.428 fő) felsőfokú végzettségű volt, nagyobb részük (1.807 fő, 3,1 %) főiskolai diplomával, kisebb hányaduk (621 fő, 1,1 %) pedig egyetemi oklevéllel rendelkezett. Tavalyhoz képest az előbbi csoport létszáma 491 fővel, utóbbié pedig 153 fővel nőtt, együttes, több mint hatszáz fős bővülésük azonban arányukban 0,7 %-pontos mérséklődésnek felelt meg.

A nyilvántartott álláskeresők mintegy hatoda (éves átlagban 15,9 %-a) tartósan, folyamatosan egy éven túl szerepelt a regisztrációban. Havi átlagos számuk 9.171 fő volt, de létszámuk az év folyamán 8.015 fő (január) és 11.399 fő (december) között mozgott, arányuk pedig 14,5 % (április-május) és 18,4 % (december) közötti értékeket vett fel. Az előző évhez képest átlagos számuk 1.634 fővel emelkedett, részarányuk ennek ellenére 4,7 %-ponttal csökkent.

II.3. Külföldiek Magyarországon történő foglalkoztatásának rövid elemzése

Az engedélyezési tevékenységben mutatkozó fő változás a ***kiadott engedélyek számának csökkenése***. Ez azonban alapvetően nem munkaerő-piaci folyamatokkal, hanem ***a román állampolgárok foglalkoztatásának engedélymentessé válásával áll összefüggésben***. Regionális tapasztalataink szerint munkavállalási engedély köteles külföldiek foglalkoztatása egyrészt a multinacionális vállalatoknál jellemző továbbra is, vezető-irányító munkakörökben,

illetve az anyavállalati kapcsolattartás, technológia átadás-átvétel elősegítésére (például kulcsszemélyzetként, vagy az 5%-os keret terhére), másrészt valamilyes **speciális ismeretet igénylő szakma, foglalkozás területén** vannak jelen a régió munkaerő-piacán.

Állampolgárság szerint egyfelől a multinacionális cégekhez kapcsolódóan jellemző a japán (Fejér, Komárom-Esztergom megye), dél-koreai (Fejér megye), ukrán (Fejér megye), amerikai (Veszprém megye), másfelől a speciális ismeretek miatt a kínai (szakács), illetve a szerv, koszovói (sütőipari munkás, pék), thaiföldi (masször) állampolgárok foglalkoztatása. Ezen kívül egy-egy foglalkoztatóhoz kapcsolódóan jelentek meg a helyi-térségi munkaerő-piacot érdemben nem befolyásoló létszámban betanított munkás, segédmunkás munkakörben mongol (varrodai munkás), ukrán (betanított és segédmunkás) dolgozók. A külföldiek foglalkoztatása leginkább a feldolgozóiparban (közúti járműgyártás - autógyártás) gumitermék gyártásban, fémalapanyag gyártásban (kohászat), élelmiszergyártásban (pékáru, tésztafélék gyártása), vendéglátásban (szakácsok) jellemző.

A regisztrációk számának alakulása tükrözi a gazdasági válság okozta munkaerő-piaci mozgásokat. **Továbbra is meghatározó e területen a határ-menti ingázó szlovák állampolgárok számának alakulása.** A régióban a szlovák munkavállalók száma továbbra is meghatározó. A FEOR számokat vizsgálva, jellemző a gyártósori összeszerelő (8193), kézi anyagmozgató-csomagoló (9131), segédmunkás (9190), raktáros (7530), de előfordulnak, mérnökök, technikusok, egyéb középvezetők is. Jellemző a képzetesebb munkaerő megjelenése. Gyártósori munkavégzésre is gyakran középfokú végzettséggel rendelkező személyeket alkalmaznak.

A szlovák munkaerő elvándorlása már a korábbi időszakokban is megfigyelhető volt. A tendencia 2009-ben is folytatódott. A tetőpont 2009. év február volt, amikor csaknem ezer fővel csökkent a regisztrált külföldi munkavállalók száma. Érdekes, hogy az év második felétől egy ellenkező irányú mozgás is megfigyelhető. Tendenciáját tekintve 2009. év közepéig erőteljesebb a csökkenés, az év közepétől napjainkig a regisztrált külföldi munkavállalók száma enyhe csökkenést mutat.

Régió megnevezése	Általános és szezonális munkavállalási engedélyek száma (db)		Bejelentések (regisztrációk) száma (db)	
	2008	2009	2008	2009
Közép- Magyarország				
Közép-Dunántúl	1.875	830	9.328	6.079
Nyugat-Dunántúl				
Dél-Dunántúl				
Észak- Magyarország				
Észak-Alföld				
Dél-Alföld				
Összesen:				

II.4. A negyedéves munkaerő-gazdálkodási felmérés eredményei

2009. negyedik negyedévében tizennyolcadik alkalommal került sor az Állami Foglalkoztatási Szolgálat negyedéves munkaerő-gazdálkodási felmérésének felvételére. A 2009. szeptember 30.-i bázis adatokra támaszkodó felmérésbe a **Közép-dunántúli régióban 980 munkáltatót vontunk be.** Az adatlapot 781 munkáltató töltötte ki értékelhetően, amely

79,7 %-os régiós válaszadási aránynak felel meg, ez az előző felméréshez képest 0,3 %-ponttal csökkent.

A felmérés során 86.571 fő munkavállaló várható sorsáról volt módunk tájékozódni, mely a régióban foglalkoztatottak közel ötödét (19,6 %-át), az alkalmazásban állóknak pedig megközelítőleg egyharmadát (32,2 %) jelenti. (A KSH 2009. II. negyedév végi adatai alapján.)

A 3 hónapos előrejelzés szerint a megkérdezett szervezetek dolgozói létszámukat 2009. év végére 85.097 főre prognosztizálták, mely **régiós szinten 1.474 fős (1,7 %-os) mérséklődést jelent a szeptember végi létszámhoz.** Az előre vetített fogyás 2.572 fős csökkenés és 1.098 fős felvétel eredője.

A várható létszámfelvételek legnagyobb hányada, közel fele (496 fő, 45,2 %-a) a nagyvállalatoknál valósul meg. A közepes méretűeknél további egyharmada (32,2 %), a kis kategóriában 18,2 %-a, a mikro vállalkozásoknál pedig csupán 4,4 %-a. A létszámcsökkenések ebben a negyedévben a nagy és közepes cégméretnél közel azonos arányúak (nagy 40,6 %, közepes 41,1 %), így a két létszám kategóriában valósul meg a csökkenések több mint 4/5-e. A kisvállalatok 17,1 %-kal, a mikro méretűek pedig mindössze 1,3 %-kal járulnak hozzá a csökkenő létszámhoz.

A létszámfelvétel legjelentősebb része, több mint fele (55 %-a, 604 fő) a feldolgozóiparban foglalkoztatott létszámban fog megjelenni. (Feldolgozóiparon belül a gépipar 32,9 %-ot, 199 főt, fémfeldolgozási termékek gyártása 21,2 %-ot, 128 főt képvisel.) Ezen kívül a humán egészségügyi és szociális ellátás területén terveznek a megkérdezett munkáltatók 10 % feletti (116 fő, 10,6 %) bővítést, valamint a közigazgatás, kötelező társadalombiztosítás területén várható 6,6 %-os (72 fős) felvétel. A többi ágazat összesen 27,8 %-kal részesedik a felvételekből.

A várható több mint 2,5 ezer fős csökkenés egynegyede (640 fő) is a feldolgozóiparban fog megvalósulni. (Ezen belül a gépipar 183 fő, 28,6 %, vegyipar 130 fő, 20,3 %). Emellett a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás (16,3 %, 420 fő), az energiaellátás (13,4 %, 344 fő), a mezőgazdaság (10,9 %), a szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás (10,8 %), valamint a kereskedelem (10,5 %) területén várható még jelentősebb mértékű létszám-mérséklődés. A többi gazdasági ág részesedése a csökkenésekből összesen 13,2 %.

Foglalkozás-főcsoportok szerint a december végéig prognosztizált létszámfelvételek legnagyobb része, minden 4. álláshely (277 fő) a gépkezelők, összeszerelők, járművezetők kategóriájába tartozó munkaköröknél kerül betöltésre. Az ipari, építőipari foglalkozások csoportja további közel egynegyedet (264 fő), a szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások csoportja pedig 18,9 %-át (208 fő) adja a bővítéseknek. A várható létszámcsökkenések több mint 1/3-a (886 fő) a szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások csoportjában, 1/5-nél nagyobb arányban az ipari, építőipari foglalkozások területén (585 fő) várható. Ennél kisebb mértékű (12,6 %, 323 fő) a gépkezelők, összeszerelők, járművezetők csoportjában tervezett létszámcsökkenés nagysága is. Ezzel a három legérintettebb foglalkozás-főcsoport lefedi az alkalmazotti létszám 2009. év végéig tervezett bővítésének és a csökkenéseknek is közel 70 %-át.

A negyedéves munkaerő-gazdálkodási felmérés haszna, hogy a bekapcsolódó munkáltatókkal közvetlenebb kapcsolat alakulhat ki. Az információk alapján jobban megismerjük a szervezetek munkaerő igényeit, így azok kielégítésében is hatékonyabb lehet az együttműködés. Létszámleépítés esetén jobban fel lehet készülni a munkájukat elvesztők fogadására, elhelyezésére, valamint az adatlapok által tájékoztatást kapunk a munkáltatók szolgáltatásaink iránti igényeiről is.

II.5. Az AM könyvvel való foglalkoztatás tapasztalatai, jellemző problémák

A KdRMK szervezeti egységei **2009. évben 53.098 db AM könyvet állítottak ki** az alábbi megyei bontásban:

- Fejér megye: 20.987 db
- Komárom-Esztergom megye: 15.115 db
- Veszprém megye: 16.996 db.

Felméréseink szerint **183.122 db érvényes AM könyv van a régióban**. A fenti adat jól szemlélteti, hogy az AM könyves jogviszonyban történő foglalkoztatás népszerű az ügyfelek és a munkáltatók körében egyaránt. Az alkalmi foglalkoztatás a gyakorlatban nem az atipikus munkavégzés keretei között működő, számos esetben az Mt. szerinti munkaviszony megkerülésének eszköze, a napi bejegyzések során gyakori visszaélésekkel. Kirendeltségeink tapasztalatai szerint jelentős azon ügyfelek száma, akik – közös megegyezéssel – megszűnő munkaviszonyuk alapján álláskeresőként nyilvántartásba vetetik magukat, álláskeresői ellátásuk megállapításakor azonnal kiváltják az AM könyvet és az előző munkahelyükön dolgoznak tovább az új jogviszonyban.

A szervezetünkre háruló feladatok oldaláról tekintve, **az AM könyvvel összefüggő adminisztrációs feladatok kapacitás terhe jelentős, mára elviselhetetlenné vált és a szakmai tevékenység rovására elsődleges feladattá vált**. A könyvek kiállítása is jelentős leterheltség a megnövekedett alapfeladataink ellátása, az erőteljes beáramlás mellett, azok tárgyévi lezárása pedig szinte kaotikus állapotot idézett elő – a jogszabályok adta, legrugalmasabb ügyintézési eljárás során is – szervezeti egységeink jelentős részében. Az adóigazolások kiadására vonatkozó jogszabályi előírás (tárgyévét követő január 31.) emiatt tarthatatlan és – a személyi jövedelemadó bevallásának hatályos időpontját tekintve pedig – kevéssé megalapozott is. Mindezen túl az alkalmi foglalkoztatási jogviszonyban töltött napok rögzítése során nagy számban fordul elő nem jogszerű bejegyzés. Az IR-ben a ledolgozott napok rögzítése során számos probléma merült fel. Összességében elmondható, hogy az ügyintézés nehézkes, a munkáltatók és munkavállalók nincsenek, vagy nem akarnak tisztába lenni az AM könyv használatának jogszabályi kötöttségével, mely visszaélésekre ad okot.

A foglalkoztatás előnye, hogy számos ügyfél esetében lehetőséget biztosít arra, hogy munkaviszonyt „gyűjtsön” és legalább álláskeresői segílyre jogosultságot szerezzen.

III. A régióban alkalmazott munkaerő-piaci szolgáltatások, foglalkoztatást elősegítő támogatások és munkaerő-piaci programok bemutatása, hatásuk a régió munkaerő-piaci helyzetére

III.1. Munkaerő-piaci szolgáltatások (munkaközvetítés nélkül)

Szolgáltatások megnevezése	2007. (fő)	2008. (fő)	2009. (fő)
Munkatanácsadás (egyéni)	4676	15927	19582
Pálya tanácsadás (pályaválasztási és pályamódosítási tanácsadás) (egyéni)	750	1663	3904
Álláskeresési tanácsadás (összesen)	2718	4251	8693
<i>Egyéni álláskeresési tanácsadás</i>	1188	1676	8167
<i>Álláskeresési technikák oktatása (csoportos)</i>	1462	2517	526
<i>Álláskeresési klub (csoportos)</i>	68	58	0
Rehabilitációs tanácsadás	454	500	475
Pszichológiai tanácsadás	94	297	511

Mint a megadott adatokból látható **a humán szolgáltatások száma fokozatosan, nagymértékben emelkedik** majd mindegyik szolgáltatásban 2007-óta. Kivétel ez alól az Álláskeresési klub csoportos foglalkozás, amelyet a szűkös tanácsadói kapacitás és a megnövekedett ügyfélkör számára nyújtott további tanácsadások miatt nem tudtak a munkatársak biztosítani az ügyfelek részére.

A KSZK-k tanácsadói, pszichológusai működtetik a FIT, RIC, Álláskereső Klub szolgáltatásait, biztosítják a foglalkoztatási szakértői munkát az ORSZI bizottságaiban, az egyéni és csoportos munka-, pálya-, álláskeresési-, pszichológiai és rehabilitáció tanácsadást. Az egyéni tanácsadások száma évről-évre – a rehabilitációs tanácsadáson kívül – dinamikusan növekedik. Ezt a megnövekedett ügyfélforgalomnak, valamint a humánszolgáltatások szükségességének, létjogosultságának tudhatjuk be. Ezen kívül az ügyfelek részéről is megfogalmazódott az igény a szolgáltatásokban való fokozottabb részvételre, hiszen a munkaerőpiac kihívásaira már önállóan, segítség nélkül, egyre kevesebben tudnak megfelelően, hatékonyan reagálni.

A tanácsadók olyan feladatokat is ellátnak, amit a korábbi években nem végeztek (pl. csoportos tájékoztatók tartása, képzések előtti helyzetfeltáró interjúk felvétele). Ezek az együttműködések tapasztalataik szerint nagyban hozzájárulnak a humánszolgáltatások integrációjához és a tanácsadói munka elismertségének, valamint az ügyfelek tájékozottságának, ismereteinek növeléséhez.

2008-ban indítottunk egy „Roma közösségfejlesztő” munkaerő-piaci programot Veszprém megyében. A munkaerő-piaci program folytatódott 2009-ben is, de nem tartalmazott humánszolgáltatási elemet.

A kirendeltségi munkavégzés hatékonyságának javítására a régió összes kirendeltségén már biztosítottuk szolgáltatás-vásárlással a munkaerő-piaci információk, munkatanácsadás, pszichológia tanácsadás nyújtását álláskeresők részére, amelyet a megnövekedett ügyfélforgalom mindenképpen megkövetelt. Összességében elmondhatjuk, hogy a szolgáltatást nyújtók, szolgáltatók, kirendeltségek között a kapcsolat, együttműködés megfelelő. Megnövekedett feladatok esetén csapatmunkában tudnak együtt dolgozni a

kirendeltségi munkatársakkal, a felmerült problémák esetén nem volt olyan kérdés, amelyre a szolgáltatóval nem találták meg a megoldást.

III.2. A fiatalok munkaerő-piaci belépésének elősegítése

A jogszabályi előírások, valamint a munkaerőpiacon elfoglalt különleges helyzetük miatt minden évben súlyozottan foglalkozunk a pályakezdő fiatalok munkaerő-piaci helyzetének értékelésével, javításával, elhelyezkedési és továbbképzési lehetőségeikkel, pályaválasztásuk elősegítésével.

A munkaerő-piaci elemzéseink készítése során folyamatosan vizsgáljuk a pályakezdők elhelyezkedési esélyeit, összehasonlítva a nem pályakezdők munkaerőpiacra történő visszajutásának lehetőségével. *A kirendeltségeinket felkereső fiatalokat folyamatosan tájékoztatjuk a különféle támogatási, szolgáltatási lehetőségeinkről, illetve ösztönözzük őket pl. a START kártya igénybevételére, a különböző médiákban, közvetítő cégeknél megjelenő állásajánlatokra történő pályázati lehetőségekre, illetve felhívjuk a figyelmüket minden egyéb lehetőségre, mely az elhelyezkedésüket elősegítheti.*

A munkaügyi központnál jelentkező *fiatalok jelentős része pályaorientációra, vagy pályakorrekcióra, illetve átképzésre szorul*, mert egyfelől szakképzetlenek, másfelől kevésbé konvertálható szakmával rendelkeznek. Másik részük korszerű ismeretekkel, a piacon keresett szakmával rendelkezik ugyan, de *nincs gyakorlata, és esetleg nem ismeri az álláskeresési technikákat sem, vagy – tapasztalatok hiányában - azokat nem képes hatékonyan hasznosítani*

A munkaügyi központ:

- felméréseket készít az iskolák végzős tanulóiról és a munkaügyi központ kirendeltségein álláskeresőként megjelent pályakezdő fiatalokról;

- a felmérések eredményeiről tájékoztatást nyújt többek között az iskolák és fenntartóik számára, továbbá a szakképzéshez kapcsolódó olyan releváns szervezetek számára, mint pl. a Közép-dunántúli Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottság, illetve gazdasági kamarák.

Az ePálya tanácsadó programban a régió pályaválasztási rendezvényeiről, pályázatairól, aktuális hírekről folyamatosan tájékoztatjuk ez ezen a honlapon érdeklődő fiatalokat.

Továbbá az ePálya pályainformációs portál on-line társalgó szobájának az ügyeleti beosztásnak megfelelő működtetése is folyamatos a régióban, ahol a hozzájuk forduló fiataloknak a régióban lévő civil szervezetekről, magán munkaerő-közvetítőkről, munkaerő-kölcsönzőkről, pályázatokról, képző intézményekről, képzésekről, ezek elérhetőségéről tudnak információt adni a munkaügyi központ eszközein kívül.

III.3. FIP-ek hatása az elhelyezkedés elősegítésére

A Közép-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ *2009-ben összesen 37 Foglalkoztatási Információs Ponttal állt együttműködésben*. A 37 FIP közül 8 Fejér megyében, 16 Komárom-Esztergom megyében, 13 pedig Veszprém megyében található. Közülük 12 működik Teleházban. A válság következtében az információ hatékony közvetítése, szolgáltatásaink bemutatása felértékelődött. Azok az információs pontok, ahol komplex szolgáltatásokhoz/információkhoz juthattak hozzá az érdeklődők, nagyobb népszerűségnek örvendtek. A szervezeti egységek ügyfélforgalma, leterheltsége szempontjából is fontos, hogy ezen a módon is csökkenjenek a személyes megkeresések, az ügyfélforgalom, az álláskereső helyben is megkaphassa a szükséges információkat.

A Foglalkoztatási Információs Pontokhoz fordult ügyfeleket elsősorban az *álláshirdetések illetve a munkalehetőségek érdekelték*, ezen igényüket a rendelkezésre álló adatbázisból igyekeztek kielégíteni az ott dolgozó kollégák, változó eredményekkel. Sajnos a felajánlott

képzési lehetőségekre, egyéb szolgáltatásokra alig néhányan tartottak igényt, ők javarészt a fiatalabb korosztály tagjai közül kerültek ki.

Az ügyfelek lényeges hányada tartott igényt segítségre az **önéletrajzok és motivációs levelek elkészítésében**. Ezen kívül a pályakezdőknek és az álláskeresőknél próbálnak segíteni a munkaügyi központtól kapott különböző tájékoztató füzetekkel. Az intézményekben **biztosított az Internet hozzáférési lehetőség**, így ezen keresztül sokan néztek utána az őket érintő kérdéseknek, problémáknak.

Összességében elmondható, hogy a régiókban működő Foglalkoztatási Információs Pontok legfontosabb és legáltalánosabb funkciója a munkaerő-piaci információk nyújtása, tájékoztatás a bejelentett állásajánlatokról, a munkaügyi központ szolgáltatásairól, támogatási formákról, a foglalkoztatást érintő jogszabályi változásokról, az alkalmi munkavállalás feltételeiről, a külföldi munkavállalási lehetőségekről, a pályázatokról, képzésekről.

III.4. Tájékoztató anyagok a potenciális beruházók és munkaadók számára

A munkaügyi központ a múlt évben **havi rendszerességgel küldte meg elektronikus formában a munkáltatói hírlevelét a munkaadók, önkormányzatok** munkaügyi tanács tagok, kamarák, valamint a sajtó részére, melyben a munkaerő-piaci elemzéseken túl, tájékoztatást adtunk a támogatási lehetőségekről, pályázatokról, rendezvényekről. A munkáltatók szívesen veszik, de igénylik is ezt a fajta tájékoztatási lehetőséget. E célra az ÁFSZ és azon belül saját oldalát is felhasználja, napi rendszerességgel frissíti.

A kistérségi szinten megvalósuló befektetői tárgyalásokon a munkatársaink részt vesznek és központilag készítjük el egy-egy potenciális foglalkoztató speciális kéréseinek megfelelő tájékoztatót.

Közvetlen kapcsolatban vagyunk az ITD Hungary regionális munkatársaival és számos esetben készítünk számukra tájékoztató anyagokat.

III.5. A foglalkoztatást elősegítő támogatások rövid értékelése

Hazai forrásból finanszírozott főbb aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök

A foglalkoztatást elősegítő támogatási eszközök megnevezése	2008. év		2009. év	
	Érintett létszám (fő)	Tényleges kifizetés (millió Ft)	Érintett létszám (fő)	Tényleges kifizetés (millió Ft)
Közhasznú munkavégzés támogatása	6056	1292,1	2183	408,1
Közmunka támogatás**	1482		878	
Közcélú munkára közvetítettek**	1392		7770	
Foglalkoztatást elősegítő képzés	7802	1169,5	6008	668,4
Munkaviszonyban állók képzése	32	4,6	90	8,1
Foglalkoztatás bővítését szolgáló bértámogatás	2774	791,9	1729	289,4
Megállapodás a mikro-, kis- és középvállalkozásokkal, valamint civil szervezetekkel járulékkedvezmény igénybevételére			895	
Bérgarancia támogatás	1874	671,6	3331	1023,8
Pályakezdők munkatapasztalat szerzés támogatása			-	-
Munkahelymegőrzés támogatása (kizárólag a DEC FA keretből)	228	38,9	698	195,7
Vállalkozóvá válás támogatása				
tőkejuttatás	3	14,7	5	14,0
min. bér összegéig nyújtható támogatás	384	108,4	401	95,3
mindkettő együtt	387	123,1	12	109,3
a vállalkozói tevékenység folytatásához és megkezdéséhez szükséges szaktanácsadás költsége	-	-	-	-
<i>Mindegyeszen</i>	<i>387</i>	<i>123,1</i>	<i>418</i>	<i>109,3</i>
Munkahelyteremtés támogatása a tárgyévben létrehozott munkahelyek száma**	108	97,0	54	28,0
Megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának támogatása	113	183,5	0	13,0
Befogadó munkahely kialakításának támogatása(1)	92	145,6	0	6,0
Rehabilitációs célú foglalkoztatás támogatása(1)	21	37,9	0	7,0
Helyközi utazási költségek átvállalása	21	1,6	10	0,3
Csoportos személyszállítás támogatása	115	6,4	138	5,4
Távmunka program*	4	4,3	4	4,1
Regionális munkaerő-piaci programok támogatása	43	4,8	43	42,0
<i>ebből bérköltség támogatás</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Csoportos létszámleépítés hátrányos következményeinek enyhítését célzó támogatás	0	0	0	0
Támogatás munkaerő piaci szolgáltatást nyújtók részére(2)	55	162,5	16830	153,3

Megjegyzés:

* Bérköltség támogatás, képzési támogatás, infrastruktúra támogatás együttesen.

** Nem az MPA Decentralizált Foglalkoztatási alaprészből finanszírozott támogatások

(1) áthúzódó kifizetés, 2008. évi létszámot érinti

(2) 2008-ban szolgáltatást nyújtók száma szerepel, 2009-ben a szolgáltatással érintettek száma, ezáltal a két adat nem ös

A két főbb támogatási forma fontosabb jellemzői az alábbiak voltak:

A gazdasági válság erőteljes hatása a foglalkoztatáspolitikai aktív eszközök terén is megmutatkozott. A **legnagyobb összegű kifizetés** a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezetek munkavállalói felé fennálló, kiegyenlíthetetlen bértartozásainak megelőlegzését szolgáló **bérgarancia támogatás volt**. Erre az eszközre több mint másfélszer akkora kifizetés történt, mint előző évben, ami a második helyen álló képzési támogatásra eső összegnek is több mint másfélszeresét, a harmadik helyezett közhasznú munka támogatási összegének pedig mintegy 2,5-szeresét jelentette. Mindezek mellett **az érintett munkavállalói létszám megközelítette az előző évi 1,8-szeresét**.

A második legtöbb kifizetés a **foglalkozást elősegítő képzések** támogatására történt, melyet a III.6. pontban részletezünk.

A támogatási összeg tekintetében a 2008-as első helyről a **harmadikra esett vissza a közhasznú munkavégzés támogatása**, mivel **a kifizetett összeg egyharmadára csökkent az előző évhez képest**, emellett az érintett létszám is mintegy harmada csak az előző évinek. Ennek egyik oka, hogy a közhasznú foglalkoztatást a közcélú foglalkoztatás irányába kellett eltolni, így a támogatásra fordítható keret összege is jelentősen csökkent az előző évhez képest. A másik pedig, hogy a közhasznú munkát szervezők részéről is csökkentek az igények egyrészt a források nagysága és a mérlegelési szempontok alakítása miatt, másrészt a szociális törvény változásai miatt rájöttek, hogy a közcélú foglalkoztatás kötelező megszervezésével és forrásainak előnyösebb kondícióival jobban járnak. A támogatást igénybe vevők száma az első félévben sok helyütt elenyésző volt, helyette az „Út a munkához” program keretében közcélú támogatást vettek igénybe, hiszen közfoglalkoztatás keretében az önkormányzatoknak és intézményeknek elsősorban a közcélú foglalkoztatással kellett megoldani a rendelkezésre állási támogatásban részesülők foglalkoztatását. Azonban sok helyen, az év folyamán lejárt, határozott idejű közcélú munkaszerződéseket az önkormányzatok nem tudták meghosszabbítani, mert sok munkavállaló a közcélú foglalkoztatással álláskeresési ellátásra való jogosultságot szerzett, viszont a munkájukra szükség volt, így néhány helyen még az év utolsó negyedében is jelentős létszámot tudunk bevonni a közhasznú foglalkoztatásba. Egy-egy önkormányzat jellemzően bizonyos programok (bornapok) idején megnövekvő települési feladatok ellátására is igényelte a támogatást.

A közhasznú munkát szervezők köre az előző évhez viszonyítva lényegesen nem változott. Többségük települési önkormányzat, illetve azok intézményei, valamint múzeumok, alapítványok, egyesületek, művelődési központok, tűzoltóság, civil szervezetek, non-profit intézmények, egyházak vették igénybe ezt a foglalkoztatáspolitikai eszközt. Tevékenységi körüket tekintve legjellemzőbb a kommunális jellegű munka, ahova elsősorban a szakmunkás, illetve szakképzettséggel nem rendelkező személyeket vonták be. A munkakörök zöme az önkormányzatok kezelésében levő közterületek gondozása, a települések tisztántartása, valamint középületek karbantartása és felújítási munkálatainak elvégzésére irányult. Az oktatási és művelődési területen pl. tanárok, óvónők, pedagógiai asszisztensek, könyvtárosok, valamint kulturális szervezők dolgozhattak. Az egészségügyi és szociális munka keretében ápolónőket, beteghordókat, konyhai kisegítőket, illetve családgondozókat foglalkoztattak, míg egyéb tevékenységi körben adminisztrátorokat, karbantartókat, kézbesítőket, illetve ügyviteli feladatokat ellátókat alkalmaztak.

A hagyományos közhasznú foglalkoztatás mellett **2009. évben egy kiemelt programszerű közhasznú foglalkoztatás indítására is sor került**. Az **őszi közterület rendezési program** során főleg árvíz-belvízkárok megelőzése, csapadékvíz elvezetése, köztemetők rendbetétele, felújítása, telepszerű lakókörnyezet, közterületek tisztítása, rendezése zajlott. A programszerű

közhasznú foglalkoztatás sok térségben minden évben nagyon népszerű a 90 %-os támogatás miatt, ami a hátrányos helyzetű ügyfeleknek szinte az egyetlen lehetőség, hogy rövid időre is visszakérüljenek a munkaerőpiacra, tekintettel arra, hogy sokan közülük nem férnek bele a közcélú munka támogatottjai közé a jogszabályi feltételek miatt.

Összességében 2009. év során az álláskeresőkhöz leghátrányosabb helyzetű rétegei számára **2.183 fő részére biztosítottunk támogatott közhasznú munkavégzési lehetőséget 408,1 millió Ft összegben**, ezzel együtt rövidebb-hosszabb időre munkajövedelmet biztosító munkát az érintettek részére.

III.6. Képzés, mint munkaerő-piaci eszköz

A támogatott képzési irányok és képzési programok meghatározásakor figyelembe kell vennünk a bejelentett munkaerőigényeket, a foglalkoztatás szerkezetében bekövetkező változásokat, a munkaerő-piaci előrejelzéseket, a konkrét munkaadói igényeket, a követésvizsgálatok tapasztalatait, és nem utolsósorban a hiányszakmákat. Képzéseink fő célja, hogy a mindenkori munkaerő-piaci igényeknek megfelelő ismeretek megszerzésével hatékonyan segítsék elő az ismételt munkába állást, a munkahely megtartását, valamint az önfoglalkoztatást. Mindemellett **ez évben a gazdasági recesszió hatásából fakadó tömeges elbocsátások aktív foglalkoztatás-politikai eszközökhöz való mind szélesebb körben való hozzáféréseinek elősegítése is cél volt.** A másik fontos prioritást a képzési támogatások alapelveinek megfogalmazásakor az is jelentette, hogy **a gazdaság által is elismert olyan képzéseket támogassunk**, amely találkozik az álláskeresőkhöz és munkavállalók elképzeléseivel is. További fontos támogatási szempontként került meghatározásra az is, hogy a szakképesítésekkel rendelkezők részére munkaerő-piaci esélyeik javulását kiegészítő képzésekkel biztosítsuk, ill. hogy a régió hátrányos helyzetű csoportjaira kiemelt figyelmet fordítsunk (RÁT-os személyek, tartós álláskeresőkhöz, alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők, pályakezdők, 50 év feletti, a társadalom leszakadó szociális és etnikai rétegei, megváltozott munkaképességűek).

Az álláskeresőkhöz előképzettségét vizsgálva megállapítható, hogy a **2009-ben képzési támogatásban részesülők között a tanulási hajlandóság a magasabb végzettségűek körében jellemző, s legtöbbször (az összlétszám 40 %-a) a középfokú iskolai célcsoportnak megfelelő végzettségűek köréből kerültek ki.** Ugyanakkor az alacsonyabb végzettségűek körében az elmúlt évekhez képest némi csökkenés mutatkozott e vonatkozásban. Ezért a képzési támogatási elvek meghatározásánál magasabb támogatási kategóriákat határoztunk meg azon ügyfeleink tekintetében, akik alacsony iskolai végzettségűek, nem rendelkeztek szakképesítéssel, tartósan állás nélküliek, pályakezdők, megváltozott munkaképességűek, 45 év feletti, rendszeres szociális segélyben részesülnek, hajléktalan álláskeresőkhöz, anyasági ellátások után a munkaerőpiacra visszatérő álláskeresőkhöz, gyermeküket egyedül nevelő álláskeresőkhöz, vagy a társadalom leszakadó szociális és etnikai rétegeihez tartoznak.

2009-ben az új bekerülők létszáma az előző évhez viszonyítva az ajánlott képzések esetében a felére csökkent, az elfogadott képzésekre vonatkozóan 64%-os csökkenés tapasztalható, míg a munkaviszonyos képzéseknél kisebb mértékű 30 %-os visszaesés volt érzékelhető.

Az újonnan beiskolázott létszám csökkenése egyrészt az MPA decFA erősen csökkent kerete, másrészt a munkaerő-piaci programokhoz kapcsolódó igen rövid (kétnapos) képzések számának visszaszorulásából, továbbá a keresetpótló juttatás mértékének emelkedéséből erednek. Az adott évben az indított képzések 50 – 50 %-ban oszlottak meg az OKJ-s végzettséget igazoló bizonyítvánnyal záruló, illetve a más szakmai képzések között, ami közel azonos arányt jelent az előző évhez viszonyítva. A legtöbb képzés a gépészet, a vendéglátás-idegenforgalom és az élelmiszeripar szakmacsoportjából került ki. Kiemelt figyelmet fordítottunk hiányszakmára felkészítő képzések indítására (pl. hegesztő, bolti eladó, szakács,

CNC forgácsoló). *Törekedtünk az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők, hátrányos helyzetű ügyfeleink képzésbe vonására* (pl. felzárkóztató és betanított képzések), továbbá fontosnak ítéltük meg a szakképesítéssel nem rendelkezők kiegészítő képzésének támogatását is (ECDL, nyelv, gépkezelés). *Prioritást élveztek a munkáltatói igényre indított képzések* is pl. abróncsgyártó, biztonsági őr.

III.7. A "Lépj egyet előre I.-II." programok megvalósítása (központilag készül)

"Lépj egyet előre I.-II." programok	2008. év		2009. év	
	Érintett létszám (fő)	Tényleges kifizetés (millió Ft)	Érintett létszám (fő)	Tényleges kifizetés (millió Ft)
LEE-I.				
LEE-II.				

III.8. Vállalkozóvá válás támogatásával, illetve munkahelyteremtő támogatással kapcsolatos tevékenység tapasztalatai

A támogatás kerete 2008-ban 123.686.229 Ft, **2009-ben 109.247.070 Ft volt.**

Ebből a 3M Ft-ig terjedő önfoglalkoztatási támogatás rész kerete 2008-ban 14.715.987 Ft, 2009-ben 13.969.218 Ft, a minimálbérig terjedő támogatási rész kerete pedig 2008-ban 108.970.242 Ft, 2009-ben 95.277.852 Ft volt.

2008-ban összesen 404 fő részesült a támogatásban, ebből 8 fő a 3 MFt-ig terjedő támogatást, 396 pedig a minimálbéres támogatást kapta. **2009-ben 402 főt érintett a támogatás, ebből 5 fő kapta a 3M Ft-ig terjedő támogatást, 397 fő pedig a minimálbéres támogatást.**

Mindkét évre jellemző, hogy Fejér megyében kapták legtöbbet a támogatás, majd Komárom és Veszprém megye következik, kivéve a 2009-es évet, amikor a minimálbéres támogatásban Fejér megyét Veszprém megye követte.

Az **MPA-2009-1 kódjelű munkahelyteremtő beruházás támogatás** pályázati kiírásra 2009 évben a Közép-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ **13 db pályázatot nyújtottak be**, mely pályázatok darabszáma nagyobb volt az előző évhez viszonyítva. Azonban a pályázati kiírás csak két fő foglalkoztatását írta elő kötelezően, ezért **többet pályáztak a mikro- és kisvállalkozók közül.** A gazdasági válság befolyásolta a vállalkozások beruházási kedvét, ami abban mutatkozott meg, hogy a **pályázók csak kisebb értékű beruházások megvalósítását vállalták kevesebb számú alkalmazotti létszámmal.**

A pályázatok közül sok volt a formailag hiányosan beadott pályázat. Több pályázó már a hiánypótlást sem csatolta, ezért elutasításra javasolta a munkaügyi központ. Egy pályázó még a bírálat előtt visszalépett, és visszamondta pályázatát. A benyújtott pályázatok alapján az igényelt támogatási összeg 93.841.940 Ft volt.

A munkaügyi központ **6 db pályázatot javasolt támogatásra a minisztérium felé.**

A döntést követően a minisztérium mind a hat pályázatot támogatta. **A megítélt támogatás összege 41.410.000 Ft volt.** Egy pályázó még a szerződés-kötés előtt visszalépett, így a hatósági szerződéssel lekötött összeg 28.010.000 Ft-ra módosult.

A beruházások megvalósultak, a foglalkoztatások elkezdődtek. **A támogatással létrehozott munkahelyeken összesen 33 főt foglalkoztatnak.**

A Támogatottak közül néhánynak a teljes támogatási összeget nem tudtuk kifizetni, mert az árfolyam változások miatt alacsonyabb lett a beruházás összes költsége, így a kifizethető támogatási összeg is csökkent.

A ténylegesen kifizetett támogatási összeg: 28.006.49 Ft.

A pályázatok bírálatánál szempont volt, hogy elmaradott térségben valósul-e meg a foglalkoztatás, hány új munkahelyet hoz létre a támogatással a munkáltató, illetve, hogy az üzleti terve megalapozott volt-e. A cégek pénzügyi helyzetének megállapításához külső szakértőt vesz igénybe a munkaügyi központ. A munkát sokban segíti a külső szakértő. A bírálat előtt helyszíni szemlét is tart a munkaügyi központ, melyre a bíráló bizottsági tagokat is meghívja.

A magas hozzáadott értékű tevékenységek munkahelyteremtő beruházásainak támogatására (MPA-2009-2 kódjelű pályázati kiírásra) 2009. évben a Közép-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ-hoz **nem nyújtottak be pályázatot.**

III.9. Regionális munkaerő-piaci programok főbb eredményei

Regionális munkaerő-piaci programként az alábbi két program szerepelt a régióban 2009. évben.

1.) Programszerű közhasznú foglalkoztatás.

A közhasznú munkaprogramokban érintett álláskeresők száma, és a programszerű közhasznú foglalkoztatás lehetőségeinek összevetése alapján 2009. október 1. és 2009. december 31. (a Dorogi Kirendeltségen 2009. szeptember 15. – december 14.) között **közhasznú munkaprogramot hirdettünk a települési önkormányzatok részére:**

- ✓ Árvíz – belvíz károk megelőzésére,
- ✓ Csapadékvíz elvezetésének település szintű megoldására,
- ✓ Köztemetők rendbetételére, felújítására,
- ✓ Telepszerű lakókörnyezet tisztítása, rendezése,
- ✓ Közterületek rendezése, karbantartása, fejlesztése feladatok ellátására.

A közhasznú munkaprogramban részvevő álláskeresők foglalkoztatása esetén nyújtott támogatások:

Munkaruhához személyenként 3.000 Ft, munkaeszköz vásárlására személyenként 3.000 Ft támogatás adható.

Támogatási kategória:

71.500 Ft munkabér és járulékainak 90%-os támogatása alapján 83.480 Ft + 3.000 Ft + 3.000 Ft, összesen 89.480 Ft.

A leadott igények szerint a programszerű közhasznú munkában az **érintettek száma 764 fő**, az igényelt keret összege kb. 169 MFt. Minden esetben a támogatást önkormányzatok kapták, a programban nem volt jellemző harmadik fél részvétele (kistérségi társulás, non-profit szervezet stb.).

A program lezárásaként az önkormányzatok értékelték a lehetőséget. Összességében megállapítható, hogy **az önkormányzatok a tervezett feladatokat végre tudták hajtani, de több helyen jelezték, hogy nagyobb létszámot és hosszabb ideig tudtak volna foglalkoztatni.** A tájékoztatók tartalmazzák az elvégzett munkákat.

Az elszámolások, beszerzések mindenhol rendben lezajlottak. Tapasztalatok szerint a foglalkoztatás elérte célját és igazolta a közhasznú foglalkoztatás létjogosultságát.

Szinte mindegyik helyi vezető jelezte igényét 2010. évre is a közhasznú foglalkoztatás folytatására.

2.) Roma közösségfejlesztő hálózat kialakítása Veszprém megyében elnevezésű program.

2007 novemberében kezdődött folyamatos tárgyalás és program egyeztetés folyamán született meg a **Veszprém megyei romák számára szervezett munkaerő-piaci program.**

A program közvetlen célja, hogy komplex munkaerő-piaci program keretében, aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök kombinációjával, a halmozottan hátrányos helyzetben lévő, magukat romának valló álláskeresők munkaerőpiacra történő bejutásának és tartós benmaradásának segítése. A résztvevők a programot követően kialakíthatnak egy ismeretségi kört és reményeink szerint nagyobb eséllyel tudnak visszalépni a munkaerőpiacra. A program célcsoportját a Magyarországi Cigányok Független Érdekvédelmi Szövetsége és a Veszprém Megyei Cigány Kisebbségi Önkormányzatok által kiválasztott, magukat romának valló általános, illetve középfokú végzettségű álláskeresők képezik.

A program tervezett tevékenységei:

- roma közösségfejlesztő-asszisztensi képzés (a felnőttképzési törvény hatálya alá tartozó szakmai képzés) a középfokú végzettségűeknek (14 fő),
- ezzel egy időben személyi segítő képzés az alafokú végzettségűeknek (36 fő),
- ezt követően pedig támogatott foglalkoztatás mindkét csoportnak, összesen 50 főnek (közhasznú munkavégzés keretében)

A jelenlegi helyzet szerint a program képzési szakasza lezárult, 2009. évre esik a támogatott foglalkoztatás, mely 2010. 04. 30-ig tart.

A programindulásakor tervezett 50 főből jelenleg 43-an maradtak a programban. Egy ember a képzési szakasz folyamán sikeresen elhelyezkedett, a többi 6 fő pedig (akik személyi segítő képzésben vettek volna részt) nem lépett be a programba. Ennek megfelelően 13 fő közösségfejlesztő asszisztensként, míg 30 fő személyi segítőként dolgozik.

A program tervezett költségei:

2008.	2009.	2010.	Összesen
11.777.544,-	59.493.156,-	23.984.910,-	95.255.610,-

A jelenlegi pénzügyi helyzet:

2009. évi keretből 42.027.561 Ft került felhasználásra, a 2010. évi kötelezettség vállalás 19.875.375 Ft.

A program jelenleg a foglalkoztatási szakaszban tart. Ebbe a szakaszba belépő 43 fő aktívan közreműködik a program sikeres megvalósítása érdekében. A programban érintett településeken rendszeres fórumok, megbeszélések vannak, melyek mind a jobb munkaszervezéshez, a feladatok minél szélesebb körű, kreatívabb megoldásához nyújtanak segítséget.

A programot indító Magyarországi Cigányok Független Érdekvédelmi Szövetsége megfelelően koordinálja a programot, folyamatosan fejleszti, építi a programba bevont foglalkoztatottak hatékony közreműködésével munkaközösségüket.

A tapasztalatok felhasználásával 2010. évben tervezzük hasonló program indítását a régióban, Komárom-Esztergom megye területén.

	Program megnevezése	A program célja	Célcsoport	Legjellemzőbb eszköz-kombináció	2009. évben ténylegesen érintett létszám	Program kezdő és befejező időpontja	2009. évben tényleges kifizetés (millió Ft)	Főkönyvi szám
1.	Programszerű Közhasznú	Visszavezetés a munkaerő-	többszörösen hátrányos	közhasznú foglalkoztatás	764	2009.10.01-12.31	169	7212021
2.	Roma közösségfejlesztő	Munkaközösség kialakítása és	roma származású	képzés+közhasznú m.+utiktg.	43	2008.08.01-2010.04.30	42,03	7212306 41
3.								
.								
.								
.								

III.10. Központi munkaerő-piaci programok hatásának értékelése

Központi munkaerő-piaci programok az alábbiak voltak:

1. „Munkahelyek megőrzéséért” elnevezésű központi munkahelymegőrző program.

A programra igen nagy volt az érdeklődés a munkáltatók körében. Az első három támogatási formát igényelték a legtöbben pályázatukban, ezekből is főként a munkahelymegőrző bérköltség támogatást.

Főként a nagyobb létszámot foglalkoztató cégek pályáztak csökkentett idejű foglalkoztatás esetén járó támogatásra. Legkevesebben az újra elhelyezkedéshez kértek támogatást.

A másik két támogatási formát (szolgáltatás és képzés) nem igényelték. A részvételre **304 munkáltató nyújtott be pályázatot**, mintegy 2,2 MrdFt összegben, ami összesen 10.813 fő létszámot érintett volna. A Munkaügyi Központ által továbbított pályázatokat a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal véleményezte, majd egy bizottság döntését a Munkaügyi Miniszter hagyta jóvá.

A pályázatok továbbítása, illetve a döntés között eltelt időszak hosszúsága miatt (akár 2 hónap) 10 esetben nem tudták a nyertes cégek igénybe venni a támogatás, mert a támogatás

feltételének – miszerint a pályázat beadását megelőző hónap statisztikai létszámát tartani kell – már nem feleltek meg.

Visszmondta a megnyert támogatás 10 cég 126.840.491 Ft összegben, 419 fő munkavállalót érintően.

Összességében tehát elmondható, hogy *az összes beérkezett pályázat 33,5%-a nyert*. A pályázatban megjelölt 10.813 fő munkavállalóból **3.069 fő foglalkoztatása vált biztosítottá** a program időtartamára, mely magába foglalja a támogatás és az azzal megegyező idejű továbbfoglalkoztatás időtartamát is. Átlagosan 6 hónap időtartamra ítélték meg a támogatásokat az igényelt 12 hónappal szemben. Az 5.2 milliárd forintnyi igényből pedig 1.1 milliárd forintnyi támogatást ítélték meg.

A programhoz való csatlakozást 2009. szeptember 14.-vel felfüggesztették.

2. „Közösen az egészségért” elnevezésű munkaerő-piaci program

Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatnak (a továbbiakban: ÁNTSZ) a H1N1 influenza elleni oltóanyag összehangolt és gyors elosztásához plusz munkaerőre van szüksége 2009. december 1-től előre láthatóan 3 hónapos időtartamban (azonban ez az időtartam az igények szerint maximum 6 hónapra módosulhat). Az oltóanyag elosztással kapcsolatban jelentkező adminisztrációs, adatrögzítő feladatok ellátásához legalább érettségivel és számítástechnikai szakképzettséggel rendelkező, agilis munkatársakat kerestek. A munkakörök betöltéséhez szükséges munkaerő biztosításához és a foglalkoztatás támogatásához kérték az Állami Foglalkoztatási Szolgálat segítségét.

A tervezett létszám: **10 fő** érettségivel rendelkező nyilvántartott álláskereső.

Foglalkoztató: ÁNTSZ

A munkavégzés helye: ÁNTSZ kistérségi irodái (Székesfehérváron, Tatabányán, Veszprémben, Mórton, Dunaújvárosban, Dorogon, Komáromban, Ajkán, Balatonfüreden, Pápán.) Irodánként 1 fő.

A foglalkoztatási programrész két szakaszból áll:

I. szakasz: 2009. 12. 01. – 2010. 02. 28.

II. szakasz: 2010. 03. 01. – 2010. 05. 31.

A programot 2x3 hónapra tervezzük, az első három hónapos szakaszt követően a második, újabb 3 hónapos szakasz csak akkor kerül lebonyolításra, ha a pandémia megelőzésére szükséges feladatok ezt indokoltá teszik.

A program I. szakaszának kezdete: 2009. december 01.

A program I. szakaszának befejezése: 2010. február 28.

Előkészítés: 2009. november

Foglalkoztatás: 2009. 12. 01. – 2010. 02. 28.

Záró értékelés: 2010. március

A program II. szakaszának kezdete: 2010. március 01.

A program II. szakaszának befejezése: 2010. május 31.

Foglalkoztatás: 2010. 03. 01. – 2010. 05. 31.

Záró értékelés: 2010. június

A program forrása a regionális munkaügyi központok Munkaerő-piaci Alap Foglalkoztatási Alaprész 2010. évi decentralizált kerete.

A PROGRAM TÁMOGATÁSI ELEMEI

Béreköltség támogatás

A célcsoportba tartozó álláskeresőket alkalmazó ÁNTSZ regionális intézetei – a program keretében meghatározott feltételekkel – béreköltség támogatást vehetnek igénybe.

A béreköltség támogatás időtartama 3 hónap, mértéke a bruttó munkabér és járulék 100%-a. A támogatás mértéke 120 000 Ft/hó bruttó munkabér és annak járulékai mértékéig ítélt meg. A kedvezményezett a támogatási időszakot követően *továbbfoglalkoztatási kötelezettség nem terheli*.

Munkába járással összefüggő helyközi utazás támogatása

A célcsoportba tartozó álláskeresőt foglalkoztató munkáltató és munkavállaló számára nyújtható a jogszabály adta lehetőségek szerint 100%-os mértékben, a béreköltség támogatással azonos időtartamra, 3 hónapig. A béreköltség támogatás és a helyközi utazási támogatás a célcsoportba tartozó álláskeresők foglalkoztatása esetén, együttesen is nyújtható. A foglalkoztatás során felmerülő, munkába járással összefüggő helyközi utazási támogatás átlagos összege 10 000 Ft/fő/hó.

A program I. és II. szakaszának várható költsége mindösszesen: 9.763.500 Ft.

A jelenlegi helyzet szerint a foglalkoztatás teljes létszámmal az első szakaszban lezajlott, a terveknek megfelelően tart a második szakasz.

3. Postapartner munkaerő-piaci program.

A Szociális és Munkaügyi Minisztérium által indított program célja: a három év alatt megvalósuló „Postapartner program” elő kívánja segíteni – elsősorban a munkahelyek megőrzésével, továbbá új munkahelyek létrehozásával, az érintett dolgozók új pálya elképzelésének támogatásával – a postai liberalizáció következtében várható foglalkoztatási feszültségek enyhítését.

A program célcsoportja a Magyar Posta Zrt. által foglalkoztatott, álláskeresővé vált, illetve jelenleg is munkaviszonyban álló személyek, akiknek utolsó munkáltatója a Magyar Posta Zrt. és munkaviszonyuk a „Postapartner” program kapcsán szűnt (szűnik) meg. A célcsoport tagjává válás feltétele, hogy a személy a „Postapartner” program következményeként munkaviszonyát vesztett postai alkalmazott legyen és nyilatkozzon a programban való részvételi szándékáról.

A program támogatási elemei: **Munkaerő-piaci szolgáltatás**

Munkaerő-piaci képzés

Béreköltség támogatás

Munkába járással összefüggő költségek támogatása

Vállalkozóvá válást elősegítő támogatások

START- kártya igénybevétele lehetőségének vizsgálata.

A tapasztalatok szerint a leggyakrabban igénybevett elem a béreköltség támogatás és a munkába járással összefüggő költségek támogatása.

A célcsoportba tartozókat alkalmazó munkáltatók béreköltség támogatást vehetnek igénybe. A

támogatás időtartama 12 hónap, további feltétel, hogy a munkáltató a támogatási időszakot követően legalább a támogatási időszakkal megegyező idejű, azaz 12 hónap továbbfoglalkoztatási kötelezettséget vállaljon. A támogatás legfeljebb a minimálbér kétszeresének alapul vételével ítéhető meg, mértéke a munkabér és járulékai együttes összegének 100%-a.

A program megvalósulása során a KdRMK részéről Veszprém és Fejér megye a II. ütemben (2009. év), míg Komárom-Esztergom megye a IV. ütemben érintett.

2009. évben a ténylegesen igénybevett pénzeszköz 206.627.815 Ft, áthúzódó 96.441.906 Ft. A IV. ütemre biztosított keret összege (2010. év) 102.495.900 Ft és 2010. november 30-ig vállalhatunk kötelezettséget. (A jelenlegi helyzet szerint a IV. ütemre tervezett keret elfogyott!)

III.11. Munkaerő-piaci programokra vonatkozó összefoglaló adatok

Programok	Megvalósított programok száma (db)	2008. év		2009. év	
		Érintett létszám (fő)	Tényleges kifizetés (millió Ft)	Érintett létszám (fő)	Tényleges kifizetés (millió Ft)
Regionális munkaerő-piaci programok száma (db)	2008: 1 2009: 2	43	4,7	807	211
Központi munkaerő-piaci program(ok) száma (db)	2008: 0 2009: 3	0	0	3272	1.207,6
TÁMOP 1.1.3 intézkedés keretében megvalósított program száma	1 központi program, valamennyi munkaügyi központ részvételével			0	0
TÁMOP 1.1.2 program keretében megvalósított program száma		1659	750	4160	1817
TÁMOP 1.1.1 program keretében megvalósított program száma		112	24	915	143

III.12. Monitoring vizsgálatok

Félévente - legutóbb 2008. évre vonatkozóan – készítettük el az aktív eszközök hatékonyság vizsgálatának elemzését a monitoring program segítségével.

Az elemzések regionális szinten készülnek el, melyben részletesen kitérünk az egyes megyék aktív eszköz felhasználására, elemzésére, annak érdekében, hogy minél mélyebben elemezni tudjuk az egyes eszközök hatékonyságát, s amennyiben szükséges, a kellő intézkedéseket meg tudjuk tenni. A monitoring vizsgálat eredményeit leginkább a képzési támogatások tervezésénél használjuk fel, a képzési szakirányok meghatározásánál.

IV. A gazdasági recesszió hatása. Csoportos létszám-leépítési bejelentésekkel kapcsolatos főbb adatok, intézkedések. Az átmeneti foglalkoztatási feszültségek kezelésére indított támogatási programok.

A Közép-dunántúli régió illetékességi területén a többszöri módosításokkal, visszavonásokkal korrigálva összesen **7.804 főt érintő csoportos létszám-leépítési bejelentés érkezett a 2009. év során**. Ez havonta átlagosan 650 főről szóló leépítési döntést jelentene, ha egyenletesen oszlana el az év során. Azonban a teljes érintett létszám közel felét (48,6 %-át) az I. negyedévben, további egyötödét (19,5 %-át) a II., hatodát (17,4 %-át) a III., maradék 14,5 %-át pedig az év utolsó negyedévében jelentették be a munkáltatók. Ennél is jobban jellemzi a múlt év utolsó negyedévében kezdődött gazdasági visszaesés hatását, hogy a 2008 decemberében tetőzött leépítések, azóta fokozatosan lefelé csengenek, így idén januárban tapasztaltuk a legmagasabb létszámot (1.414 fő), mely a teljes évinek a 18,1 %-át adja.

A régió megyéit vizsgálva sem egységes a kép. A teljes évet tekintve Fejér megye adta a bejelentett létszám harmadát (2.713 fő, 34,8 %), Komárom-Esztergom közel felét (3.609 fő, 46,2 %), míg Veszprém a maradék egyötöd részt (1.482 fő, 19,0 %).

A területi megoszlás is jelentősen változott az év során. Az érintett létszám az I. negyedévben még csaknem egyenlően oszlott el a három megye között (Komárom-Esztergom 38,0 %, Fejér 32,1 %, Veszprém 29,9 %). A II. és III. negyedévben Komárom-Esztergom megyéből került ki a bejelentett létszám több mint kétharmada (68,0 ill. 69,1 %-a), Fejérből egyötöd körüli része (23,0 ill. 19,2 %-a), míg Veszprémből egytizede (8,9 ill. 11,7 %). Az utolsó negyedévben viszont Fejér megye vette át a vezetést, hiszen innen jelentették a leépítésre kerülő létszám csaknem négyötödét (78,2 %-át), míg Komárom-Esztergomból kevesebb, mint ötödét (17,0 %-át), Veszprémből pedig csupán 4,8 %-át.

A létszámleépítésekkel érintett főbb munkakörök skálája igen széles: az iparban – elsősorban a feldolgozóiparban - az egyszerű segéd-, illetve betanított munkáktól (gyártósori összeszerelő) a különféle mérnöki foglalkozásokig, illetve az építőiparban a kubikostól a gépkezelőkön át a tervezőkig, valamint a szolgáltatás területén a takarítóktól az eladókon és pénztárosokon át az üzletkötőkig szinte minden előfordult.

A létszám-leépítéssel érintett munkáltatók ez irányú szolgáltatásukat – a MEB-et – nem igényelték, ugyanakkor a kirendeltségi ügyintézőink – igény esetén – akár több alkalommal is kitelepültek a szervezetekhez, tájékoztatták, segítették a leépítésben érintett dolgozókat.

IV.1. Csoportos létszám-leépítési bejelentésekkel kapcsolatos főbb adatok

Régió megnevezése	Érintett létszám (fő)	
	2008. évben	2009. évben
Közép-Magyarország		
Közép-Dunántúl	6636	7804
Nyugat-Dunántúl		
Dél-Dunántúl		
Észak-Magyarország		
Észak-Alföld		
Dél-Alföld		
Összesen:		

IV.2. Az átmeneti foglalkoztatási feszültségek kezelésére indított támogatási programok.

2009-ben ilyen támogatási programot nem indítottunk.

„Munkahelymegőrzés támogatása” központi munkaerő-piaci program adatai (Pénzügyi forrás: 700 millió Ft)

Régió	Támogatott létszám (fő)	Támogatásra fordított összeg (millió Ft)
Közép-Magyarország		
Közép-Dunántúl	0	0
Nyugat-Dunántúl		
Dél-Dunántúl		
Észak-Magyarország		
Észak-Alföld		
Dél-Alföld		
Összesen:		

IV.3. A „Munkahelyek megőrzéséért” központi munkaerő-piaci program megvalósítása

A programra igen nagy volt az érdeklődés a munkáltatók körében. Az első három támogatási formát igényelték a legtöbben pályázatukban, ezekből is főként a munkahelymegőrző bérköltség támogatást. Főként a nagyobb létszámot foglalkoztató cégek pályáztak csökkentett idejű foglalkoztatás esetén járó támogatásra. Legkevesebben az újra elhelyezkedéshez kértek támogatást. A másik két támogatási formát (szolgáltatás és képzés) pedig nem igényelték. A részvételre 304 munkáltató nyújtott be pályázatot, mintegy 2,2 MrdFt értékben, ami összesen 10.813 fő létszámot érintett volna. A Munkaügyi Központ által továbbított pályázatokat a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal véleményezte, majd egy bizottság döntését a Munkaügyi Miniszter hagyta jóvá.

A pályázatok továbbítása, illetve a döntés között eltelt időszak hosszúsága miatt (akár 2 hónap) 10 esetben nem tudták a nyertes cégek igénybe venni a támogatás, mert a támogatás feltételének - miszerint a pályázat beadását megelőző hónap statisztikai létszámát tartani kell – már nem feleltek meg.

Visszmondta a megnyert támogatás 10 cég 126.840.491 Ft összegben 419 fő munkavállalót érintően.

A nyertes pályázatok jellemzőit az alábbi táblázat mutatja:

Nyertesek eszközönként			
Munkahelymegőrző bérköltség támogatás			
Kirendeltség	Cég (db)	Létszám (fő)	Támogatás összege (Ft)
Székesfehérvár	14	213	132 297 443
Dunaújváros	6	91	47 451 654
Bicske	3	58	34 498 051
Mór	3	18	14 468 465

Ercsi	3	285	92 728 809
Gárdony	1	21	17 513 955
Enying	1	15	10 184 044
Sárbogárd	0	0	0
Fejér m. összesen	31	701	349 142 421
Tatabánya	9	158	99 898 640
Dorog	3	21	19 161 742
Esztergom	4	31	19 388 703
Kisbér	0	0	0
Komárom	2	25	19 365 990
Oroszlány	3	21	11 525 094
Tata	2	20	15 240 150
Komárom-E. megye összesen	23	276	184 580 319
Veszprém	13	104	69 600 770
Ajka	6	760	161 482 928
Balatonalmádi	2	12	8 065 647
Balatonfüred	1	3	1 576 665
Pápa	8	144	58 931 519
Sümege	3	19	7 986 870
Tapolca	0	0	0
Várpalota	3	47	35 332 846
Zirc	1	30	10 238 902
Veszprém m. össz	37	1119	353 216 147
Mindösszesen:	91	2096	886 938 887

Munkahelymegőrző bérköltség támogatás csökkentett idejű foglalkoztatás esetén			
Kirendeltség	Cég (db)	Létszám (fő)	Támogatás összege (Ft)
Bicske	2	63	10 341 812
Székesfehérvár	1	16	5 910 000
Veszprém	1	867	202 898 412
Összesen	4	946	219 150 224

Újra elhelyezkedést segítő bérköltség támogatás			
Kirendeltség	Cég (db)	Létszám (fő)	Támogatás összege (Ft)

Székesfehérvár	3	11	9 849 330
Sümege	3	9	8 793 290
Dunaújváros	1	7	9 508 050
Összesen	7	27	28 150 670

Össességében tehát elmondható, hogy az összes *beérkezett pályázat 33,5%-a nyert*. A pályázatban megjelölt 10.813 fő munkavállalóból *3.069 fő foglalkoztatása vált biztosítottá* a program időtartamára, mely magába foglalja a támogatás és az azzal megegyező idejű továbbfoglalkoztatás időtartamát is. Átlagosan 6 hónap időtartamra ítélték meg a támogatásokat az igényelt 12 hónappal szemben. Az 5,2 milliárd forintnyi igényből pedig *1,1 milliárd forintnyi támogatást ítélték meg*.

V. A 2009. évi főbb célkitűzések megvalósítása

V.1. Hátrányos helyzetű munkavállalók munkaerő-piaci pozíciójának javítása. A hátrányos helyzetű személyek, így különösen a megváltozott munkaképességűek, nők, és romák foglalkoztatási lehetőségeinek bővítése

A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatási lehetőségeinek feltárása a munkaügyi központ és kirendeltségei napi munkájának meghatározó része.

A régióban a hátrányos munkavállalók csoportját a tartós munkanélküliek, a romák, a megváltozott munkaképességű személyek és pályakezdő fiatalok alkotják. E rétegek elsődleges munkaerőpiacra történő visszahelyezését segítik a megfelelő közvetítések, a hátrányos helyzetű csoportokra kiírt programok (roma munkaerő-piaci program), az egyes foglalkoztatási támogatások (bértámogatás, munkahelyteremtő beruházás), és a személyes munkáltatói kapcsolattartás.

Szervezetünk évek óta kiemelten foglalkozik a régió roma származású (magát romának valló) lakossága munkaerő-piaci helyzetének javításával. A működésünkben irányadó – és e területre vonatkozó – jogszabályi feltételek maximális felhasználásával igyekszünk támogatni mindazon foglalkoztatottakat, akik nyitottak a roma ill. a hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatására.

A települési önkormányzatok részéről, a hátrányos helyzetű lakosság számára indítani kívánt képzési javaslatokat döntő többséggel támogatjuk. Fő cél az elsődleges munkaerőpiacra jutás biztosítása.

Az önkormányzatok főként közfoglalkoztatás (közhasznú, közcélú, közmunka) keretében tudják biztosítani nemcsak a roma származású, hanem a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű személyek időszakos foglalkoztatását. Az „Út a munkához” program keretében – annak jellege miatt – folyamatos és kölcsönös szakmai kapcsolatot tartunk fenn az önkormányzatokkal, segítve a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatásának elősegítését.

A közfoglalkoztatás hátránya, hogy csak időszakos/átmeneti megoldást jelent a foglalkoztatott csoportok számára. A munkaerőpiacon történő tartós bennmaradást nem tudja biztosítani.

Munkaerő-piaci program(ok) indítását segítjük, megvalósulását támogatjuk, amennyiben az a programot követő időszakra vonatkozóan „jövőképet” is szolgáltat a résztvevők számára.

A munkaerő-piaci programok a hátrányos helyzetű csoportok számára különös jelentőséggel bírnak; a program elemek (támogatott képzés és közhasznú foglalkoztatás) nagy segítséget nyújtanak abban, hogy a résztvevők a támogatott képzésben és foglalkoztatásban eltöltött időszak alatt elsajátítsák mindazon kulcskompetenciákat, amelyek nagyban segítik be-/vissza-integrálódásukat, szocializációjukat a nyílt munkaerőpiacra.

A hátrányos helyzetű személyek munkaerőpiacra történő visszatérését ezen túlmenően foglalkozási-, képzési információ-nyújtással, egyéni tanácsadással is segítjük.

Támogatási programok felhasználásával, a humán szolgáltatások alkalmazásával komoly erőfeszítéseket teszünk azért, hogy a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztathatósága javuljon.

A hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatását, munkaerő-piaci pozíciójuk erősítését a régiókban 3 fő roma referens segíti.

V.2. A munkaadókkal való együttműködés módszerei és eredményei

1. Új foglalkoztatókkal történő kapcsolatfelvétel módozatai, száma, tendenciája:

Általánosságban elmondhatjuk, hogy az ***új foglalkoztatók száma drasztikusan lecsökkent, jellemzően 1-2 főt foglalkoztató kis- és mikro vállalkozások alakulnak.*** Döntő többségük valamely, munkahelymegőrző vagy foglalkoztatást elősegítő támogatás, kedvezmény révén került a kirendeltségek látókörébe.

A kirendeltségek jellemzően a következő módokon vették fel a kapcsolatot ezekkel a munkáltatókkal:

- A Regionális Fejlesztési Ügynökséggel és a kistérségi társulással közösen szervezett ***munkáltatói fórumon***, a megjelent kis és középvállalkozókkal igyekeztek megismertetni szolgáltatásainkat, megteremteni a későbbi folyamatos személyes kapcsolatok alapjait.
- Kirendeltségeink minden egyéb módon megszerezhető információt felhasználtak az új munkáltatók felkutatására (pl. ***újsághirdetéseket***, az ***ügyféllel történő interjúkban*** elhangzottakat, az egyéb formális és informális csatornákat); a ***kistérségi televízió*** adásaiban rendszeresen bemutatják a munkaügyi szervezet szolgáltatásait, céljait, a kirendeltség eredményeit; kapcsolatrendszerük eredményeként a közösségi képűságokban is módjuk van a megjelenésre.
- A kapcsolattartó kollégák az év során folyamatosan figyelemmel kísérték minden olyan hírforrást, amelyekről feltételezhető volt, hogy álláshirdetéseket, pályázatokat közvetítenek. Ezután ***telefonon*** felvették az érintettekkel a kapcsolatot, felajánlották szolgáltatásainkat. Amennyiben a munkáltató igényt tartott rá, megállapodtak a személyes találkozóban is.

2. Meglévő foglalkoztatókkal történő kapcsolattartás módozatai, jellemzői:

Összességében elmondhatjuk, hogy a ***személyes látogatások tervezetbben valósultak meg, mint a korábbi években***, szervezeti egységeink a munkáltatói kapcsolattartásaikat módszeresen, kiemelt figyelemmel végzik; folyamatosan követve a munkaerőpiac változásait, igényeit.

A nagyobb létszámot (20 fő fölötti) foglalkoztató gazdasági társaságokhoz lehetőség és igény szerint több alkalommal, de félévente legalább egyszer személyesen is kimennek, munkáltatói kapcsolattartásaik során népszerűsítik az ÁFSZ honlapját, a Hírlevelünket, melyet elektronikus úton havonta továbbítunk. A Hírlevél célközönségének partnerlistája jelentősen bővült a tavalyi évhez képest.

V.3. Az állás kínálat bővítése

Tekintettel a beáramlás mértékére, legfontosabb célunk a kapcsolattartás fejlesztése, ennek érdekében – az Intézkedési tervben foglaltak szerint – folytattuk az intenzív állásfeltárást. A legrosszabb infrastruktúrával rendelkező kirendeltségek számára a kapcsolattartáshoz szükség szerint hivatali gépkocsit biztosítottunk. A munkáltatói kapcsolattartók folyamatosan figyelnek minden olyan hírforrást, melyről feltételezhető, hogy pályázatokat, álláshirdetéseket jelentetnek meg. Szervezeti egységeink az illetékességi területükön működő akkreditált foglalkoztatókkal felvették a kapcsolatot és kezdeményezték az együttműködést.

Munkaerő-közvetítőkkal, civil szervezetekkel kötött megállapodások jellemzői

Szinte minden kirendeltség kapcsolatba került közvetítő/kölcsönző cégekkel, azonban a benyújtott ajánlatok száma a válság hatására lecsökkent, több kirendeltség észlelte, hogy a benyújtott igények csak a munkaerő-közvetítő adatbázisának feltöltését szolgálta. Jelentős volt az illetékességi területen kívülről érkező ajánlatok száma, főként operátor és betanított munkás munkakörben. Írásbeli megállapodást kirendeltségeink nem kötöttek.

Munkaerő-kölcsönzők által benyújtott állásbejelentések száma, jellemzői

A régióban – a megadott adatok alapján – **1623 főre nyújtottak be kölcsönző cégek munkaerőigényt**. Jellemző a megkeresések számának csökkenése, a betöltéshez illetékességi körön kívülről is szükség volt az ügyfelek mozgósítására. Jellemző: operátorok, betanított munkások.

Civil szervezetekkel az előző években megkötött megállapodások kerültek megújításra, és a megszokott jó kapcsolat jellemezte ezeket az együttműködések. Az idei évben szinte alig kötöttek kirendeltségeink új megállapodásokat.

Az eredményességet nem csak a feltárt állásajánlatok száma jellemzi, de kiemelt fontosságúak az átadott információk is. Az önkormányzatok és egyéb partnerek az idei évben eredményesnek ítélik az együttműködésünket. Munkatársaink felkészültségét jónak ítélik. A támogatásainkról és a pályázatokról részletes, összehasonlítható formában várnak tájékoztatókat, melyek segítenek a legelőnyösebb forma kiválasztásban.

A kirendeltségek a hozzájuk tartozó önkormányzatokkal a kiadott régiós minta szerint megkötötték a megállapodásokat. Az abban foglalt kötelezettségvállalások határidőre megvalósultak. Az együttműködés és a kapcsolat jó, a kapcsolattartás folyamatos, napi szintű.

V.4. A munkaerő-közvetítés hatékonysága, sikeres közvetítések növelése

A közvetítések számának megoszlása:		
Kevesebb, mint 8 általános végzettségűek:	705	5,35%
Alapfokú végzettségűek:	8015	60,84%
Középfokú végzettségűek:	4042	30,68%
Felsőfokú végzettségűek:	320	2,42%
Közvetítések száma:	13172	

Szervezetünk megítélését, ügyfeleink elégedettségét nagymértékben befolyásolja, hogy milyen arányban tudunk megfelelő állást felajánlani a számukra. A válságtól leginkább sújtott régiós munkaerőpiac, gazdasági környezet jól tapintható a közvetítések számának csökkenésében is. Mindezekkel együtt – a sikeres közvetítések érdekében hozott intézkedéseink eredményeképpen – 2009-ban a sikeres közvetítéseink száma 6,27%-kal

csökkent (2008. évben 14.052 db). Ebben az évben a sikeres közvetítéseink több mint fele az alapfokú végzettséggel, nem a szakmával rendelkező álláskeresők elhelyezését jelentette. A tavalyi évtől (51,30%) eltérően a bejelentett munkaerőigények alig harmadát tette ki a szakképzettséggel rendelkező/középfokú végzettségű ügyfelek számára ajánlható munkahely. A felsőfokú végzettséget igénylő munkakörökre vonatkozóan – a bejelentett igényekkel is arányban – történt a legkevesebb közvetítésünk (2,42%), ami a tavalyi évhez képest (3,30%) is csökkenést mutat. A 25 év alatti fiatalok tekintetében a MEV adatai alapján az alábbi tendenciát figyelhetjük meg: a 2008-as évben – támogatással – 1.045 főt, míg 2009-ben 1.631 főt sikerült elhelyeznünk. Támogatás nélkül az adatok javulást mutatnak: 2008: 4.891 fő, míg 2009-ben 5.963 fő került be a munka világába. A közvetítések sikerének érdekében – az Intézkedési tervben foglaltak szerint – az állásfeltáró tevékenység során nagy hangsúlyt fektetünk a munkáltatói igények pontos és teljes körű feltérképezésére, annak érdekében, hogy ténylegesen az igénynek megfelelő álláskeresők keressék fel a munkaadókat. A közvetítés másik vetületét illetően törekszünk arra, hogy az ügyfeleink számára – elhelyezkedési esélyeik növelése érdekében – szükség szerint speciális szolgáltatásokat biztosítsunk. *A munkáltatók személyes megkeresése megyei bontásban az alábbiak szerint alakult:*

Látogatások száma 2009. I-XII. hó:	Fejér	Komárom- Esztergom	Veszprém	KdRMK összesen
	1101	1547	1504	4152

A feltárt állások alakulása, megyei bontásban:

Feltárt állások száma 2009. I-XII. hó:	Fejér	Komárom- Esztergom	Veszprém	KdRMK összesen
	2675	2381	2187	7243

A feltárt állások legnagyobb számban a mikro-, kis- és középvállalkozások foglalkoztatóinak munkaerőigényéből adódnak. Elvértve sikerült nagyobb létszámú állásbejelentést feltárni, érkezett ilyen munkaerőigény. Mindezek azt is jelentették, hogy az állások számának növelése sokkal több erőfeszítést igényelt a szervezeti egységektől. Felértékelődött a kapcsolattartás, a hangsúly áttevődött a fenti munkáltatók irányába. Számos esetben a könyvelőirodák megkeresése jelentett hatékony megoldást, a velük kapcsolatban állók elérése által, illetve a szezonális foglalkoztatásokhoz köthetően pld. az építőipar, kereskedelem, vendéglátás ágazat munkáltatóinak célzott felkeresése.

Támogatás nélküli elhelyezkedések tendenciája, a MEV adatai alapján

2009-ben e tendencia alakulása jól szemlélteti a gazdasági környezet helyzetét, a válság negatív hatását a munkaerőpiacon: 2008 – 29.695 fő, míg 2009 – 18.793 fő, a bázisév 63,28%-a.

Támogatott állásbejelentések tendenciája, a MEV adatai alapján

Összességében elmondhatjuk, hogy a támogatás nélküli állásajánlatok száma jelentősen lecsökken a tavalyi évhez képest, a támogatással párosuló munkaerőigények száma viszont – a csökkenéshez viszonyított – arányait tekintve növekvő tendenciája mellett: 2008 – 8.248 főre, 2009 – 6.343 főre, a bázisév 76,9%-a. A hátrányos helyzetű kistérségekben szinte csak támogatáshoz kapcsolódó munkaerőigények jelentkeztek.

Legkeresettebb munkakörök jellemzői, nagysága:

Segéd munkás (ezen belül erdészeti segédmunka), illetve betanított munkások, gyártósori gépkezelő (operátor), csomagoló, parkgondozó, gépkezelő, hegesztő, kőműves, lakatos, gépkocsivezető, pedagógus asszisztens, eladó, szociális gondozó, karbantartó, konyhai

kisegítő, térburkoló, takarító fémmegmunkálás, CNC-gépkezelő, fémforgácsoló, kereskedelmi és szállítmányozási munkakörök.

V.5. A tartósan betöltetlen munkaerőigények összetételének alakulása

A tárgyévben régióink kirendeltségeire összesen **25.944 állásajánlat érkezett**, ami az **egy évvel korábbinak csupán a 68,4 %-át érte el**. A nagymértékű csökkenés elsősorban az úgynevezett normál álláshelyek számának visszaeséséből eredt, de a külföldi munkavállalók iránti igények is jelentősen visszaszorultak. Az év során benyújtott ajánlatok között 13.022 normál álláshely szerepelt, ami az előző évben érkezett, hasonló jellegű létszámigényeknek alig több mint a felét, 56,4 %-át tette ki, attól 10.084 fővel elmaradt. A külföldi munkavállalók alkalmazására irányuló kereslet az egy évvel korábbi 41,9 %-ára esett vissza, s így 1.582 főre vonatkozott.

Az előzőekkel szemben a támogatott álláshelyek száma kissé, 2,4 %-kal (268 munkalehetőség) emelkedett. A 2009. évben bejelentett, 11.340 támogatott munkahely közül 7.268 munkalehetőség határozott idejű foglalkoztatásra vonatkozott, a bér- és járulékjellegű támogatási lehetőségekhez 4.072 fős munkaerőigény kapcsolódott. A közhasznú, közcélú foglalkoztatás és a közmunka-programok keretében rendelkezésre álló munkahelyek száma 16,1 %-kal (1.398 munkalehetőség) mérséklődött az előző évihez képest, a hosszabb távú munkaviszony létesítését célzó támogatási formák igénybe vétele mellett felvenni kívánt álláskeresők száma viszont megközelítette az egy évvel korábbi 1,7-szeresét. A határozott időre szóló, támogatott munkalehetőségek döntő többségét, 66,3 %-át az „Út a munkához” programhoz kapcsolódó közcélú munkavégzés keretében rendelkezésre álló 4.818 munkahely adta. A közhasznú foglalkoztatás 1.564 fő, a közmunka-programok 886 álláskereső munkába állására adtak lehetőséget.

A 2008. évről érvényben maradt igényekkel együtt a tárgyévben 27.717 állásbejelentés szerepelt kirendeltségeink kínálatában, melyek közül a december végéig 26.791 ajánlat érvényessége szűnt meg. Az érvényét veszített állásajánlatoknak közel felét, 49,2 %-át, azaz 13.172 munkahelyet közvetítés útján sikerült betölteni. Az ily módon elhelyezkedett álláskeresők nagy része, 8.414 fő (63,9 %) támogatott munkahelyre került, a többiek közül 4.693 főt (35,6 %) normál álláshelyre, 65 főt eredetileg külföldi munkavállalókkal betölteni kívánt munkahelyre vettek fel. Az előző évihez képest a közvetítéssel betöltött álláshelyek aránya 10,1 százalékponttal nőtt ugyan, de számuk kilencedével (11,5 %, 1.717 munkahely) elmaradt attól. Ezen belül a támogatott munkahelyre közvetített álláskeresők száma 10,8 %-kal (1.019 fő) mérséklődött, a normál állásokban elhelyezetteké pedig 13,0 %-kal (703 fő) csökkent.

A sikeres közvetítések alapján a legnagyobb kereslet az egyszerű, még betanítást sem igénylő munkakörök iránt mutatkozott, amit megmagyaráz a határozott időre szóló támogatott foglalkoztatásra bejelentett ajánlatok nagy száma. Továbbra is magas volt a gépkezelő, operátorok, gyártósori összeszerelők, feldolgozóipari gépkezelők sikeres közvetítéseinek a száma. Közel az évi előző szintet érte el az év során segítségünkkel munkába állt eladók, irodai adminisztrátorok, park- és kertépítő/gondozók, tehergépkocsi vezetők száma. A kőműves, lakatos, gépek szerelői, javítói munkakörökbe is több mint 100 fő állt munkába.

A különféle szakmával rendelkező álláskeresők számának nagymértékű emelkedése ellenére a prognózis adatfelvétele alkalmával több cég jelezte, hogy tartósan nem tudja betölteni a felajánlott munkahelyeit. Legnagyobb számban technikusokat (21 fő), feldolgozó gépkézelőket (20 fő) vártak hiába. A varrónő (9 fő), egyéb mérnök (6 fő), eladó (6 fő), egyéb

műszaki foglalkozások (5 fő), gépjármű- és motorszerelők, javító (5 fő) munkakörökbe is több főt felvételére lenne lehetőség. Kisebb létszámban (3 - 3 fő) hegesztő, lángvágó, vegyészmérnök, gépészmérnök kőműves, ács-állványozó álláskeresőket vennének fel.

Az év során átlagosan 1.865 állásajánlat szerepelt a kirendeltségek nyilvántartásában. Számuk az előző évi 49,4 %-ára esett vissza, attól 1.908 álláshellyel maradt el. Ez a csökkenés egyrészt a válság következtében visszaesett termelés miatti kereslet csökkenésből, másrészt kirendeltségeink mind nagyobb odafigyeléséből, hatékonyságának növekedéséből tevődik össze. Ugyanakkor igaz az is, hogy a **korábbi években hiányszakmaként jelentkező állások a jelenleg a rendszerben szereplő nagyszámú álláskeresőkből kielégíthető.**

Foglalkozás / munkakör megnevezése	Zárónapi átlagos létszám (fő)
Egyéb segédmunkások (pl. alkalmi munkás)	275
Gyártósori összeszerelő	232
Fegyveres erők középfokú kép. nem igénylő	79
Egyéb számítástechnikai foglalkozások	76
Gumitermékgyártó, vulkanizáló	59
Szabó, varró, modellkészítő	56
Egyszerű szolgáltatási jellegű foglalkozások	37
Park- és kertépítő, - gondozó	36
Egyéb takarítók és hasonló jell. egysz. fogl.	33
Eladó	32
Kőműves	30
Kereskedelmi ügyintéző	30
Egyéb feld ip. gépkez., gyártósori összeszer.	26
Egyéb örök és hasonló fogl.	25
Elektroműszerész	23
Gyengeáramú vill. ip. technikus	22
Szakács	21
Egyszerű erdészeti, vadászati, fogl.	21
Hegesztő, lángvágó	20
Húsfeldolgozó (hentes, mészáros)	20

V.6. Térségi együttműködési megállapodások, foglalkoztatási paktumok, Európai Területi Együttműködés (ETE) programok, a helyi együttműködési lehetőségek szélesítése

A Közép-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ évek óta tagja a Közép-dunántúli Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottságnak. Szervezetünk képviselője meghívottként részt vesz a Közép-dunántúli Regionális Területfejlesztési Tanács, illetve a megyei területfejlesztési tanácsok ülésein.

A kistérségi társulási üléseken a térségben működő munkaügyi kirendeltségek képviselik a munkaerő-piaci szervezetet. Rendszeres információkkal, havi Hírlevéllel, a rendelkezésre álló források, támogatási és pályázati lehetőségek ismertetésével segítik a helyi foglalkoztatáspolitikai célok megvalósulását.

A közép-dunántúli régió területén **négy foglalkoztatási paktum működik**: Fejér Paktum, Munkaerő-piaci Partnerség – Székesfehérvár (aláírásuk 2007-ben történt), Pápai Foglalkoztatási Paktum és Sümeg Térségi Foglalkoztatási Paktum (aláírásuk 2006-ban történt). Ezekben a foglalkoztatási együttműködésekben a munkaügyi központ, illetve a

térségben működő kirendeltség partnerként vesz részt, illetve együttműködik az Irányító Testület és az operatív feladatokat ellátó munkacsoport tevékenységében.

A TÁMOP 1.4.4-08/1 Helyi és határon átnyúló foglalkoztatási megállapodások címmel meghirdetett pályázaton régióinkban két projekt kapott támogatást: Tatabányai térség "Tatabányai Foglalkoztatási Paktum-összefogással a munkaerő-piaci helyzet javításáért", Ajkai térség „Ajka Térségi Foglalkoztatási Partnerség létrehozása és működtetése”. Mindkét pályázatnál konzorciumi partnerként veszünk részt a projekt megvalósításban. A foglalkoztatási megállapodások aláírásának várható ideje 2011. I. félév.

Részt veszünk az OFA-ROP hálózat által szervezett képzéseken és rendezvényeken.

A kistérségi és regionális intézményekkel a kirendeltségek, illetve a régió központ tartanak kapcsolatot, kölcsönös információkkal segítik egymás tevékenységét, illetve részt vesznek egymás rendezvényein. Rendszeresen a kistérségi szakmai fórumok.

A régióban működő szervezetek által benyújtott TÁMOP, és OFA pályázatokat a munkaügyi központ nyilvántartja és szükség szerint együttműködő partnerként segít a megvalósításban.

A fentiekben túl **alapítói vagyunk** a 2007-ben létrehozott **EURES-T Danubius Határmenti Társulásnak**, melynek célja a Duna menti régióban a határ két oldalán jelentkező időszakos vagy állandó foglalkoztatási problémák megoldása érdekében a határon átnyúló foglalkoztatási mobilitás elősegítése. Az EURES-T Danubius Határmenti Társulás számos kiadványt készített a magyar és szlovák munka, TB, adózási jog közérthető formában történő kommunikálására. A régió a társulással közösen nemzetközi állás-, képzési-, és információs börzét szervezett, illetve számos rendezvényt tartott a foglalkoztatók részére.

VI. „Út a munkához” program

VI.1. A közfoglalkoztatási programok összehangolása

A települési önkormányzatokat évek óta az év elején megrendezésre kerülő önkormányzati fórumokon tájékoztatjuk a decentralizált foglalkoztatási alapról nyújtható közhasznú támogatásokról, a programszerű közhasznú foglalkoztatási programokról és a támogatási lehetőségekről, a támogatás feltételeiről.

Ezen túlmenően folyamatosan tájékoztatjuk az önkormányzatokat a központi közmunkaprogramokról, illetve egyéb olyan pályázati lehetőségekről is, amelyekkel a települések kötelező jellegű feladatainak megvalósítását segítik/segíthetik elő.

A programszerű közhasznú foglalkoztatás keretében **2009 őszén** (2009. október 1. - 2009. december 31-ig) **programszerű közhasznú foglalkoztatást indítottunk**, ár-és belvíz okozta veszélyek elhárítására, azok megelőzésére, köztemetők karbantartására- és lakókörnyezet köztisztasági feladatainak ellátása céljából.

A közfoglalkoztatási programok összehangolásából évek óta kimarad a közmunka, mivel a közmunka tanács pályázati szándékairól, pályázatairól csak a sajtóból értesülünk.

VI.2. A települési önkormányzatokkal kötött együttműködési megállapodások

2009-ben a *háromoldalú együttműködési megállapodások* megkötésének jogszabályi „keretét” részint az Ft. 48. §-a, részint a foglalkozás-egészségügyi szolgálatról szóló 89/1995 (VII. 14.) Kormányrendelet 5. § (1) bekezdésében foglaltak - a „*foglalkozás-egészségügyi szolgáltatást elsősorban a munkavégzés helyén vagy annak közelében kell biztosítani.*” - támasztották alá.

Az Ft. 48. §-a szerint „*azt a személyt, akinek a települési önkormányzat közcélú munkát ajánlott fel, az állami foglalkoztatási szerv küldi el a közcélú foglalkoztatáshoz szükséges*

foglalkozás-egészségügyi vizsgálatra. A foglalkozás-egészségügyi vizsgálat térítési díját az állami foglalkoztatási szerv téríti meg a vizsgálatot végző szerv részére.”

2009. március 17-e előtti időszakban a foglalkozás-egészségügyi vizsgálatok lebonyolítása nem tette lehetővé a közcélú foglalkoztatás szervezésének folyamatosságát.

Fentebb írtakból következően szükség volt egy olyan Háromoldalú Együttműködési megállapodás megkötésére, amely a közcélú foglalkoztatás keretében elvégzendő munkaköri alkalmassági vizsgálat egyszerű és gyors lebonyolítását és megvalósítását segíti elő.

A megkötött háromoldalú együttműködési megállapodások tárgyi hatálya az Önkormányzat, illetve a társulás, valamint az önkormányzat által kijelölt szerv/szervezet által szervezett közcélú munkavégzés keretében alkalmazott munkavállaló munkaköri alkalmassági vizsgálatára terjed/terjedt ki.

A munkaköri alkalmassági vizsgálatok finanszírozását utólagos kifizetéssel a Szociális és Munkaügyi Minisztérium Alapkezelési Főosztálya végzi/végezte.

Tavaly a régióinkban a **401 települési önkormányzatból csaknem minden önkormányzat megkötötte a háromoldalú együttműködési megállapodást.**

Azok az önkormányzatok (3-4), ahol ez nem történt meg azzal indokolták döntésüket, hogy a településükön annyira kevés a közcélú foglalkoztatásba bevont személyek száma (átlagosan 3-5 fő), hogy a munkaköri alkalmassági vizsgálat költségét ők maguk finanszírozzák.

Arról nincs számszerű információnk, hogy az állami foglalkoztatási szerv az álláskeresői megállapodásban hány személy részére írta elő a családsegítő szolgálattal való együttműködést, mert annak szociális helyzete és/vagy mentális állapota ezt indokolta (volna).

VI.3. A közfoglalkoztatási tervek véleményezése

A tavalyi év mind a regionális munkaügyi központ és kirendeltségei-, mind pedig az önkormányzatok számára a „tapasztalatszerzés éve” volt, hiszen az „Út a munkához” elnevezésű központi program intézkedései a 2009-es év elejétől hatályosultak.

2009-ben a közcélú foglalkoztatás megszervezése, a forrás elkülönítés, stb. biztosítása az önkormányzatok számára teljesen új és komplex feladat volt, amelyben szorosan együtt kellett működnünk az önkormányzatokkal.

A kirendeltségi tapasztalatok alapján elmondható, hogy **a régió önkormányzatai részben vették figyelembe a kirendeltségi véleményeket akkor, amikor a tavalyi évben a Közfoglalkoztatási Tervüket véglegesítették.**

A közép-dunántúli Régióban 401 önkormányzat található.

A kirendeltségek főként az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 37/A. § (2) bekezdésének szempontjait tekintették elsődlegesnek megvizsgálni az előzetesen benyújtott Közfoglalkoztatási tervek véleményezésekor. A kirendeltségek csupán javaslattal élhettek az önkormányzatok felé pl. abban a tekintetben, hogy minél több RÁT-os embert vonjanak be a közfoglalkoztatásba, de semmiképpen sem hatáskörünk az illetékességükhöz tartozó önkormányzatok költségvetésének ily' módon történő alakítása, változtatása.

Azt, hogy eleinte mennyire akadozott a közcélú foglalkoztatás elindítása, az bizonyítja, hogy néhány olyan önkormányzat volt csak a régiókban, ahol az első negyedévre terveztek közcélú foglalkoztatást. Igaz, hogy a tavalyi évben április 15-ig kellett képviselőtestületi határozatot hozni a 2009-es évi Közfoglalkoztatási tervek elfogadásáról, ugyanakkor ettől eltekintve közcélú foglalkoztatással már lehetett volna számolni.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy a *második félévtől összességében 29 önkormányzat nyújtott be közfoglalkoztatási terv módosítást*, mert a RÁT-osok létszáma jócskán meghaladta a betervezett létszámot.

Az önkormányzatok elsősorban az alapvető helyi közszolgáltatások, közcélú foglalkoztatás keretében történő megszervezését és biztosítását tűzték ki célul, az alábbi tevékenységi körökkel a teljesség igénye nélkül pl.:

- településfejlesztés, településrendezés,
- az épített és természeti környezet védelme,
- vízrendezés, csapadékvíz elvezetés és csatornázás,
- a köztemető fenntartása,
- a helyi közutak és közterületek fenntartása,
- a köztisztaság és településtisztaság biztosítása.

Közcélú foglalkoztatás tekintetében az alábbi feladatok kerültek előirányzatként megjelölve – a teljesség igénye nélkül: közterület karbantartói, hivatali segéd, takarítói, adminisztratív feladatok ellátására vonatkozó, varrónői, szociális gondozói, teremőr, csatornatisztítási, kertészeti feladatok ellátása, kézbesítési-, közterületi- és egyéb segédmunkák.

2010. évi tervezés előkészítése:

A 2010. évi közfoglalkoztatási tervek elkészítésekor az önkormányzatok az alábbi 3 fő szempontot /adatot biztosan figyelembe vették:

1. nem ellátott, tartósan nyilvántartott álláskereső havi létszáma iskolai végzettség, nem, korcsoport és keresett állás FEOR szerinti bontásban,
2. Álláskeresői ellátásba belépő és ellátásukat kimerítő kilépő álláskereső összlétszáma iskolai végzettség, nem és korcsoport szerint,
3. álláskeresői ellátásban részesült nyilvántartott álláskereső hátralevő jogosultság időtartama (ellátásból való kilépés várható ideje), iskolai végzettség, nem, korcsoport és utolsó foglalkozás FEOR szerinti bontásban.

Ezeket az információkat az önkormányzatok az illetékes kirendeltségek adatszolgáltatását követően építették be a közfoglalkoztatási tervükbe.

Az már jól látható, hogy a *tavalyi év pozitív tapasztalatait felhasználva az önkormányzatok az idei évre még több feladatot vállalva, több RÁT-os személy közfoglalkoztatásba vonását tervezték be.*

A közfoglalkoztatás átlagos időtartamára vonatkozóan a régió vegyes képet mutat. A kistelepülések vonatkozásában – ahol eleve kevesebb a RÁT-osok száma is – az a tendencia figyelhető meg, hogy ők csaknem 8 órában foglalkoztatják a RÁT-os személyeket, míg egy nagyobb településen átlagosan 6 órában történő foglalkoztatást terveznek be az önkormányzatok, így próbálva minél több RÁT-os embernek biztosítani a foglalkoztatást.

A közfoglalkoztatás átlagos időtartama a régióban: 6,7 hónap

VI.4. A Foglalkoztatási és Szociális Adatbázis bevezetése, működése

Elmondható, hogy az *első félévben sok helyen akadozott az adatok felvitele* az Egységes Foglalkoztatási és Szociális Adatbázisban. A kis önkormányzatoknál probléma volt az Adatbázis működtetése és használata is. Így egyáltalán nem voltak naprakész információk a közfoglalkoztatásban résztvevők aktuális számáról, illetve a közfoglalkoztatásra kötelezettek számáról sem.

Szeptemberre ez a némileg kaotikus állapot rendeződött, ami a kirendeltségen dolgozó kollégáink aktív közreműködésének és a korábbi években jól működő szakmai kapcsolatnak volt köszönhető.

A fentebb írtakból következik, hogy *az év nagy részében egyáltalán nem váltotta ki az Adatbázis a papíralapú adatközlést*. A munkánkat ez sokszor megnehezítette, hiszen mindentől függetlenül heti ill. havi rendszerességgel kellett adatot szolgáltatnunk a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal felé. Folyamatos adatkérésünknek az önkormányzatok egy része egyáltalán nem vagy csak késve tett eleget, így mindig számolnunk kellett azzal, hogy a régió által szolgáltatott adatok csak kb. 80%-os megbízhatóságúak voltak.

VI.5. A rendelkezésre állási támogatásra jogosultak iskolai végzettség szerinti megoszlása életkor és nem szerinti csoportosításban

iskolai végzettség	nem	Korcsoport			
		35 év alatt	35-50 év	50 év felett	ÖSSZESEN
8 ált.-nál alacsonyabb	férfi	102	114	57	273
	nő	83	181	73	337
alapfokú	férfi	677	662	249	1588
	nő	513	714	253	1480
középfokú	férfi	497	686	342	1525
	nő	596	456	178	1230
felsőfokú	férfi	12	22	14	48
	nő	22	29	16	67
kitöltetlen	férfi	0	0	0	0
	nő	0	0	0	0
ÖSSZESEN	férfi	1288	1484	662	3434
	nő	1214	1380	520	3114

VI.6. A rendelkezésre állási támogatásra jogosultak közül közcélú munkavégzésben foglalkoztatottak főbb adatai

Leggyakrabban előforduló munkatevékenységek közcélú foglalkoztatás keretében, a teljesség igénye nélkül: közterület karbantartói munka, hivatali segéd, takarítói, adminisztratív feladatok ellátására vonatkozó feladatok, varrónői tevékenység, szociális gondozói feladatok, teremőr, csatornatisztítási, kertészeti feladatok ellátása, kézbesítési-, közterületi- és egyéb segédmunkák.

Az alábbi táblázat azt mutatja, hogy 2009-ben hány főnek szünetelt az álláskeresőként való nyilvántartása közcélú foglalkoztatásban való részvétel miatt április hónaptól:

Az első negyedévben 0 volt ez a szám, tekintve, hogy az önkormányzatok nagyobb részt nem terveztek az első negyedévben közcélú foglalkoztatást.

Kilépők	2009/Apr	2009/May	2009/Jun	2009/Jul	2009/Aug	2009/Sep	2009/Oct	2009/Nov	2009/Dec	Total
Fejér megye	47	257	294	301	263	232	224	235	116	164
Komárom-Esztergom megye	74	244	122	103	158	88	233	78	54	96
Veszprém megye	0	284	483	370	317	339	218	150	124	190
Közép-Dunántúl	121	785	899	774	738	659	675	463	294	451

Arra vonatkozó számszerű adatunk nincs, hogy milyen arányban kerültek be közcélú foglalkoztatásba az előzetesen együttműködő személyek.

VI.7. Az „Út a munkához” program megvalósítása, hatása a régió foglalkoztatási helyzetére

Az „Út a munkához” elnevezésű program jelentős változást eredményezett az egyes szociális és foglalkoztatási tárgyú törvények vonatkozásában és ez természetesen magával hozta bizonyos támogatási lehetőségek szigorítását, szűkebb körülhatárolását is.

Legnagyobb mértékben a *rendszeres szociális segély feltételrendszere* alakult át gyökeresen, amely alapjaiban módosította /módosítja az eddigi kedvezményezettek körét.

A feladat komplex, összetett jellegéből fakad, hogy szoros és állandó együttműködésre készíti az önkormányzatokat, a munkaügyi központot és annak illetékes kirendeltségeit egyaránt.

A feladat nem volt könnyű, hiszen a törvények, rendeletek módosítása csak a kezdő pontja volt ennek a folyamatnak. Alapjaiban és egységesen kellett megváltoztatni/módosítani egy eddig „jól működő” ellátási formát és az ehhez kapcsolódó szemléletet.

Elmondható, hogy az „Út a munkához” központi program keretében tett intézkedések egyszerre felzárkóztató jellegűek, pszichoszociális elvűek és reintegráló hatásúak is.

Tapasztalataink azt támasztják alá, hogy a kezdeti technikai nehézségek – és a gazdasági válság begyűrűzések – következtében egyre több személy érintettsége/ügyintézése miatt az érintettek is kevésbé álltak pozitívan a jogszabályi változások rájuk vonatkozatható következményeihez.

A program sikeresnek mondható, hiszen a számadatok azt bizonyítják, hogy nagy számban történt RÁT-ra jogosult személyek közcélú foglalkoztatásba történő bevonása, ugyanakkor azt a tény sem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a munkaerőpiacon történő tartós benntartást ez a „program” sem tudja biztosítani. Csekély számú azon személyek köre, akit az önkormányzat a jogszabályban előírt időtartamon túlmenően tartósan foglalkoztatott.

VII. A regionális munkaügyi központ és a regionális képző központ együttműködése

A Székesfehérvári RKK-val, mint minőségi és kiemelt képző intézményünkkel és szakmai partnerünkkel 2009. évben is képzéseink jelentős részét (több mint felét) az intézménnyel kötött keret-megállapodás keretében bonyolítottuk le. A képzések koordinálása, kezdése, lebonyolítása, zárása és monitoringja a két szervezet közötti együttműködés folyamatában valósul meg.

A keret megállapodás tervezett és ténylegesen megvalósuló mutatói:

	2009-ben indult tanfolyamok száma (db)	Hallgatói létszám (fő)	Keresetpótló juttatás (Ft)
Terv	123	1.876	430.000.000
Tény	143	2.453	427.467.070

Az indított képzések 59 %-a OKJ bizonyítványt biztosító képzés volt.

Év közben a keret-megállapodásban szereplő programok kiegészültek az „Új Magyarország Fejlesztési Tervhez” kapcsolódó képzésekkel, az „Út a munkához” projekt felzárkóztató programjaival, tréningjeivel, a roma fiatalokat érintő ECDL képzéssel.

2009. októberében jeleztük a Képző Központ felé, hogy a képzésben résztvevő álláskeresők számára biztosított keresetpótló juttatásra elkülönített keretet nem tudtuk maradéktalanul felhasználni az áthúzódó költségek miatt, ezért 30 millió forint átcsoportosítására került sor (amit a Képző Központ képzési költségekre használt fel).

Így az év végén induló képzések képzési költsége az RKK képzési költségéből, keresetpótló juttatása decFA keretből került finanszírozásra.

VIII. A munkaügyi központ főbb rendezvényei/ eseményei

- 2009 januárjában a három megyeszékhelyen megyei önkormányzati fórumot szerveztünk, majd ezt követően – februártól áprilisig folyamatosan - valamennyi kirendeltségünk székhelyén kistérségi **önkormányzati fórumot** tartottunk az **„Út a munkához” program** és jogszabályváltozások ismertetése céljából.
- A Dunaújvárosi Kereskedelmi és Iparkamarával közösen 2009. január 22.-én **„Foglalkoztatáspolitikai válságos időkben” címmel konferenciát szerveztünk.**
- Több alkalommal tartottunk **sajtótájékoztatót** a régióközpontban és az egyes rendezvényekhez pl. Pályaválasztási Kiállítás megnyitásához kapcsolódva Veszprémben, illetve a Közép-dunántúli Regionális Munkaügyi Tanács üléseihez kapcsolódóan.
- A Közép-dunántúli Regionális Munkaügyi Tanács negyedévente ülésezett. Januárban Székesfehérváron; áprilisban, Esztergomban; júniusban, Székesfehérváron; szeptemberben, Veszprémben és decemberben ismét Székesfehérváron.
- A munkáltatókkal való kapcsolattartás kiemelt feladatunk, ezért 2009. évben is rendszeresen került sor kirendeltségeinken **munkáltatói fórumok szervezésére**, melynek keretében tájékoztattuk a munkáltatókat a támogatási eszközökről, a TÁMOP 1.1.1. és 1.1.2. európai uniós programokról, valamint a gazdasági válság kezelésének lehetőségeiről 2009. februárban Balatonalmádiban, Ajkán, valamint Tatán. Március hónapban Balatonfüreden, Pápán, Dunaújvárosban és Oroszlányban. Júniusban a Veszprém megyei Kereskedelmi és Iparkamarával közös szervezésben, Veszprémben.
- A 2009. év egyik legfontosabb feladata a gazdasági válság hatásainak enyhítése, ennek keretében márciusban **a régió valamennyi kistérségében tartottunk fórumokat. ÚMFT Fórumot** szerveztünk az OFA, HVI, Új Magyarország Pont kistérségi koordinátora képviselőivel Fejér megye kistérségeiben.
A Közép-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökséggel közös fórumot szerveztünk a gazdaságélénkítő, munkahelyteremtő és megóvó intézkedésekről, pályázati lehetőségekről Veszprém megye kistérségeiben.

Gazdaságfejlesztési fórumokat tartottunk Komárom-Esztergom megye kistérségeiben. **Foglalkoztatási Konferenciát tartottunk** a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával közös szervezésben Székesfehérváron, szintén márciusban.

Az OFA Hálózattal közösen a TÁMOP 1.4.1. kiemelt projekt keretében munkáltatói fórumot szerveztünk novemberben, Esztergomban és decemberben Tatán.

- Negyedéves rendszerességgel került megrendezésre több kirendeltségen, az immár hagyományossá vált **munkáltatói klubfoglalkozásra**.
- **„Startolj velünk az Európai Unióba!” Konferenciát** szerveztünk Székesfehérváron március 24-én és ugyanezen a napon **Lakossági Fórumot** is tartottunk ezzel a címmel szintén Székesfehérváron.
- **Tavasszal és ősszel kerültek** megszervezésre a munkáltatók és álláskeresők találkozására lehetőséget biztosító **állásbörzék**. Balatonfüreden március 24-én, április 28-án Balatonalmádiban és április 23-án, Tapolcán.
- Az EURES-T Danubius Társulással közös szervezésben **Nemzetközi Állásbörzét szerveztünk** Révkomáromban október 22-én.
- **„ÚTRAVALÓ”** címmel a Tatai középiskolák végzős diákjainak tájékoztató napot szerveztünk, valamint **Pályaválasztási – napot** tartottunk Komáromban a Jókai Gimnázium, végzős diákjai részére.
- **“Álláskeresés az interneten” előadást** tartottunk Veszprémben, a Megyei Könyvtárban.
- A civil szervezetekkel rendszeres kapcsolatot tartunk. **Kerekasztal megbeszélésre** került sor Ajkán, Balatonalmádiban és Balatonkenesén.
- Májusban szerveztük meg a Pápai Kirendeltség hivatalos avató ünnepségét.
- Az Európai Mobilitás Napok 2009 keretében **EURES on-line napokat tartottunk** szeptembertől folyamatosan, Székesfehérváron, Veszprémben, Tatán, Tatabányán, Balatonfüreden, Esztergomban, Tapolcán, Mórton, Dunaújvárosban, Enyingen, Dorogon, Sárbogárdon és Komáromban.
- **Pályaválasztási Kiállítás rendezvénysorozat**ra került sor a régió öt városában, (Veszprémben, Tatabányán, Pápán, Dunaújvárosban és Székesfehérváron), 2009. október 2. és november 7-e között, ahol pályaaorientációs tanácsadással, munkaerő-piaci információkkal segítjük a szakmai önismereti programjainkat használó fiatalokat, szülőket a pálya-, szakma- és iskolaválasztásban. A programban részt vevő személyek száma összesen 15.310 fő, az oktatási és képző intézmények száma: 147. A rendezvényen kiállítóként aktív szerepet vállalt intézmények a kiállítási anyagaikban oktatási-nevelési, illetve tanórán kívüli tevékenységük teljes körű bemutatására törekedtek. A kiállítók az összeállított tablók és színvonalas írásos szóróanyagok és a személyes bemutatás mellett jelentős számban videó filmekben, prezentációk segítségével mutatták be intézményüket és az elsajátítható szakmákat. Egyre több régióon kívüli közép- és felsőfokú oktatási intézmény és felnőttképző intézmény is él a bemutatkozási lehetőséggel.
- **Egyenlő Bánásmód Hatóság kihelyezett ügyfélfogadása**, tanácsadása volt Tatán decemberben.
- A Védett Szervezetek Országos Szövetsége elnökségi ülésének adott otthon a regionális munkaügyi központ, ahol beszámolt a régió foglalkozási-rehabilitációs tevékenységéről is
- A **Rugalmas foglalkoztatási formák** népszerűsítésére rendezvényt szerveztünk.

IX. A hatósági tevékenység keretében végzett munka értékelése

2009. évben kirendeltségeink **első fokú döntést 385.697 esetben hoztak**. Ez az adat tartalmazza az ellátást megállapító, megszüntető, elutasító határozatokat, végzéseket.

A tavalyi év folyamán arra törekedtünk, hogy a kirendeltségek az eljárásjogi - hatósági – kérdésekben/ügyekben egységesen járjanak el, ennek érdekében **több szakmai napot szerveztünk az ellátási ügyintézőknek és csoportvezetőknek**.

A szakmai napokon számos olyan jogértelmezési probléma került előtérbe, melyet sikerült azonnal tisztázni, vagy állásfoglalás keretében megoldani.

Kiadásra került az álláskeresési ellátásokkal, vállalkozói járadékkal, migráns munkavállalókkal kapcsolatos kirendeltségi feladatokhoz segítséget nyújtó **Módszertani Útmutató**.

A Ket 2009. október 1-i módosításával kapcsolatban is több számos jogértelmezési probléma került felszínre, valamint az IR-nek jogi szempontból is komoly hiányosságai voltak tapasztalhatóak.

A mintegy 400.000 elsőfokú döntéssel kapcsolatban összesen **82 fellebbezés érkezett**. Ebből a kirendeltségek saját hatáskörben 6 esetben módosító, 9 esetben visszavonó döntést hoztak.

A másodfokú hatósági tevékenységgel kapcsolatosan megállapítható, hogy az ügyfelek a fellebbezésükben leggyakrabban az álláskeresési támogatások, ellátások megállapításának megszerzésével, folyósításának, megszüntetésének szabályszerűségét, az egyösszegű kifizetés iránti kérelmüket elutasító döntéseket, továbbá a nyilvántartásból való törlések jogosságát vitatták. Nagyságrendjét tekintve emelkedett a méltányossági ügyek aránya, többségében az ügyfelek részére kedvező döntések születtek e témakörben.

A beszámolási időszakban a regionális szinten végzett hatósági munka során **kiemelt cél volt a törvényes, jogszerű eljárásokat eredményező ügyintézési gyakorlat fenntartása. Ez a cél az első fokú hatósági eljárások túlnyomó többségében – a kirendeltségi és központi szervezeti egységeknél is - megvalósult**, amit az ellenőrzések megállapításai, illetve a másodfokú eljárások tapasztalatai alapján lehet rögzíteni.

Elsőfokú szerv	kirendeltségek (összesen)	regionális munkaügyi központ
Elsőfokú döntések száma	385697	2662
ebből külföldiek m.o-i foglalkoztatásának engedélyezése		1357
Hatósági szerződés	10314	18
Hatósági szerződés módosítása	2059	12
Fellebbezések száma	82	18
ebből saját hatáskörbeni jogorvoslat		
módosító	6	1
visszavonó	9	2

Fellebbezés elbírálására jogosult szerv	regionális munkaügyi központ	Foglalkoztatási és Szociális Hivatal
helybenhagyta	64	11
megváltoztatta		1
megsemmisítette	3	3

Bírósági felülvizsgálatok száma	3	4

X. A HEF OP 1. 1 intézkedés eredményei

Az uniós támogatású, kezdetben 29,8 milliárd Ft forrású Humán Erőforrás-fejlesztési Operatív Program 1.1 „A munkanélküliség megelőzése és kezelése” c. intézkedés keretében indított megyei tervezésű részprogramok 2004. szeptember 1-től indultak, s az eredetileg tervezett 2007. év végi zárás helyett 2008-ban fejeződtek be, mivel szerződésmódosítással lehetőség nyílt további források (országosan összesen 1, 05 milliárd Ft) felhasználására.

A 2008. évi beszámolóban a program teljesülése már kimutatott, de a 2004-2008 évi program hatásának (utolsó indikátor) tényleges mértéke csak a 2009. július 1.-i adatgyűjtéssel volt teljességében kimutatható:

- A programot sikeresen befejezettek közül azok, akik elhelyezkedtek, vagy vállalkozói tevékenységet folytatnak a program befejezését követő 180. napi állapot szerint: 1.873 fő, mely az összes tervezett 698 főnek a 268 %-a. (Csak a 2008 évi szakaszban: tervezve 47 fő, megvalósult 91 fő, azaz a 2008. évi tervezés 194 %-a.)

XI. A TÁMOP 1.1 intézkedésen belül a TÁMOP 1.1.2. program eredményei

Az ÚMFT Társadalmi Megújulás Operatív Program 1.1 „Komplex program az álláskereső és inaktív emberek foglalkoztatásáért” intézkedésének két alkotórésze az SZMM konzorciumvezetői irányításával 7 régiós programterven keresztül valósul meg. Egyik a TÁMOP 1.1.1 „Megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációjának és foglalkoztatásának segítése” program (részleteit lásd később), másik a TÁMOP 1.1.2 „Decentralizált programok a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért” program.

A 2008.01.01-én indult, eredetileg 2009. év végéig tervezett első programszakasz a gazdasági válság negatív hatásai enyhítése érdekében 2009 tavaszán kormánydöntéssel kibővült, mind célcsoportjában (bevonhatóak lettek a 2008.09.01. után állásukat veszítők is), mind időtartamában (a programszakasz vége 2009-ről 2011-re változott), mind forrásában (+ 27 milliárd forinttal 53 milliárdra bővült). A TÁMOP 1.1.2 program célja, hogy a hátrányos helyzetű, illetve a válság miatt munkanélkülivé vált álláskeresők támogatás nélküli munkaerőpiaci integrációját személyre szabott komplex segítségnyújtással mozdítsa elő.

Az 5 központi + a régiókban megválasztott célcsoport (2008. 01. 01-től 2009. 12. 31-ig programba bevontak összességében az egyes csoportok aránya: 19,7% alacsony iskolázottságúak; 24,3% pályakezdők; 13,2% 50 éven felüliek; 5,7% GYES-ről, GYED-ről, GYET-ről, hozzátartozók gondozásából visszatérők; 3,8% régiós célcsoport – megváltozott munkaképességűek – 33,2% 2008. 09. 01. után állásukat veszítők) elhelyezkedését segítő program megvalósulását 5 indikátor mutatja:

- A programba 2008. 01. 01-től 2009. 12. 31-ig bevont összes létszám: 4.160 fő, amely a 2008-2011 programszakaszra összesen bevonnival tervezett 5.317 főnek a 78,2%-a. Ezen (tehát a bevontak létszámán) belül a hátrányos helyzetű személyek száma 2.779 fő, amely a (csak körükben) bevonnival tervezettek 99 %-a, illetve az összes bevontakból a 2008. 09. 01. után állásvesztők száma 1.381 fő, amely a (csak körükben) bevonnival tervezett 55 %-a.
- Képzésbe vontak létszáma 2.500 fő, amely az összes képzésbe bevonnival tervezett 3.318 főnek a 75,34 %-a.
- A képzést sikeresen befejezők létszáma 868 fő, amely az összes ekként tervezett 3.163 főnek a 27,44 %-a.

- A programot sikeresen befejezettek létszáma: 1.028 fő, mely az összes ekként tervezett 4.253 főnek a 24,17 %-a.
- A programot sikeresen befejezettek közül azok, akik elhelyezkedtek, vagy vállalkozói tevékenységet folytatnak a program befejezését követő 180. napi állapot szerint: 261 fő, mely az összes ekként tervezett 1.574 főnek a 16,58 %-a.

A bevontak körében:

- a nemek megoszlása: 2.328 fő nő (az összes bevont létszám 56 %-a), és 1.832 fő férfi (44 %),
- a megváltozott munkaképességűek száma: 189 fő (az összes bevont 4,5 %-a).
- roma: 100 fő (az összes bevont 2,4 %-a).

Az országos program forrása 53.041.000.000 Ft. A 2009. december 31-i állapot szerint régióinkban:

A 2009. évre vállalt pénzügyi elkötelezettség: 2.163.409.318 Ft

A 2010. évben felhasználható pénzösszeg: 2.674.620.961 Ft

A TÁMOP 1.1.2 program támogatásainak, szolgáltatásainak főbb adatai:

Támogatások/szolgáltatások	2008. év		2009. év	
	Érintett létszám (fő)	Tényleges kifizetés (millió Ft)	Érintett létszám (fő)	Tényleges kifizetés (millió Ft)
<i>TÁMOP 1.1.2 megállapodás</i>	1659	0	4160	0
Munkaerő-piaci és foglalkoztatási információ nyújtása*	473	0	1060	154*
Munkatanácsadás*	1097	0	2251	0
Pályatanácsadás*	171	0	339	0
Álláskeresési tanácsadás*	241	0	351	0
Rehabilitációs tanácsadás*	3	0	6	0
Pszichológiai tanácsadás*	3	0	67	0
Mentori segítségnyújtás	1605	32	3815	162
Szolgáltatás alatti keresetpótló juttatás	0	0	0	0
Szolgáltatás utazási költségeihez támogatás	0	0	0	0
Szolgáltatás alatti gyermekfelügyelet támogatása	0	0	0	0
Szolgáltatás alatt hozzátartozó gondozás támogatása	0	0	0	0
Képzési költség támogatása	1043	142	2500	214
Képzés alatti keresetpótló juttatás	1036	263	2479	385
Képzéshez kapcsolódó utazási támogatás	735	49	1921	73
Képzéshez kapcsolódó szállásköltség támogatása	0	0	0	0
Képzéshez kapcsolódó étkezési ktsg. támogatása	0	0	0	0
Képzés alatti gyermekfelügyelet támogatása	0	0	0	0
Képzés alatti hozzátartozó gondozás támogatása	0	0	0	0
Foglalkoztatást bővítő támogatás (bértámogatás)	0	0	0	0
Bérek támogatás	616	142	1804	605
Munkába járás utazási költségeinek támogatása	0	0	41	1
Csoportos személyszállítás támogatása	0	0	0	0
Önfoglalkoztatás támogatása	0	0	11	0
Foglalkozás eü.-i vizsgálat	0	0	0	0
Képzéshez alkalmassági vizsgálat	1866	0	2589	0

*A 2009. évi 154 MFt összeg valamennyi *-gal jelölt szolgáltatás együttes összege. Munkaerő-piaci szolgáltatásra kifizetett összeg, ami a felsorolt szolgáltatásokat foglalja magában, nincs szolgáltatásonkénti megbontása.

XII. A TÁMOP 1.1 intézkedésen belül a TÁMOP 1.1.3. program eredményei

Az ÚMFT Társadalmi Megújulás Operatív Program 1.1 „Komplex program az álláskereső és inaktív emberek foglalkoztatásáért” intézkedésének további alkotórésze az SZMM konzorciumvezetői irányításával 7 régiós programterven keresztül megvalósuló TÁMOP 1.1.3 „Út a munka világába” elnevezésű program.(Nem azonos az önkormányzatok „Út a munkába” közfoglalkoztatási programjával, de azzal összehangoltan működtetendő program.)

A 2009. év novemberében – a tényleges szerződéskötésig a konzorcium saját felelősségére – elindított (eljárásában, eszközeiben a TÁMOP 1.1.2 programra nagyban hasonlító) program célcsoportjába tartozóak azok az Állami Foglalkoztatási Szolgálat által álláskeresőként nyilvántartott személyek, akik a bevonás időpontjában a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban Szocvtv.) alapján rendelkezésre állási támogatásra jogosultak, vagy a programba vonást megelőző egy éven belül a Szocvtv. alapján rendelkezésre állási támogatásra voltak jogosultak, feltéve, hogy nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedésükre csak akkor van lehetőség, ha foglalkoztathatóságuk javítása érdekében a rendelet szerinti támogatásban részesülnek.

A program a kezdeti szakaszában jár:

Indikátor / egyéb mutató:	Típus	Célérték (országosan)	2009.12.31-ig megvalósult (fő)
Programba bevont rendelkezési támogatásban részesülő személyek száma	Kimenet	Legalább 5000 fő	0
A program keretében képzésben résztvevők létszáma	Kimenet	Legalább 3600 fő	0
A program keretében a képzést sikeresen befejezők létszáma	Eredmény	Legalább 3100 fő	0
A program keretében munkatapasztalatot szerzett és/vagy elhelyezkedettek létszáma	Eredmény	Legalább 2800 fő	0
A programot sikeresen befejezők létszáma	(Eredmény)	(Célérték nincsen meghatározva.)	0
A program befejezése után 180. napon (támogatás nélkül) foglalkoztatottak, illetve vállalkozók száma	(Hatás)	(Célérték nincsen meghatározva.)	0
Támogatások/szolgáltatások	2009 évi adatok (érintett létszám)		
<i>TÁMOP 1.1.3 megállapodás</i>		0	
Munkaerő-piaci és foglalkoztatási információ nyújtása		0	
Munkatanácsadás		0	
Pályatanácsadás		0	
Álláskereső tanácsadás		0	
Rehabilitációs tanácsadás		0	
Pszichológiai tanácsadás		0	
Mentori segítségnyújtás		0	
Szolgáltatás alatti keresetpótló juttatás		0	
Szolgáltatás utazási költségeihez támogatás		0	
Szolgáltatás alatti gyermekfelügyelet támogatása		0	
Szolgáltatás alatt hozzátartozó gondozás támogatása		0	
Képzési költség támogatása		0	
Képzés alatti keresetpótló juttatás		0	
Képzéshez kapcsolódó utazási támogatás		0	
Képzéshez kapcsolódó szállásköltség támogatása		0	
Képzéshez kapcsolódó étkezési ktsg. támogatása		0	
Képzés alatti gyermekfelügyelet támogatása		0	
Képzés alatti hozzátartozó gondozás támogatása		0	
Foglalkoztatást bővítő támogatás (bértámogatás)		0	
Bérek támogatás		0	
Munkába járás utazási költségeinek támogatása		0	
Csoportos személyszállítás támogatása		0	
Önfoglalkoztatás támogatása		0	
Foglalkozás eu.-i vizsgálat		0	
Képzéshez alkalmassági vizsgálat		0	

XIII. A megváltozott munkaképességű munkavállalókkal kapcsolatos főbb adatok

XIII.1. A megváltozott munkaképességű álláskereső iskola végzettség szerinti megoszlása életkor és nem szerinti csoportosításban

iskolai végzettség	Korcsoport							
	26 év alatti		26-50 év		50 év feletti		Összesen	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
8. ált. és alacsonyabb	13	14	374	600	65	118	452	732
szakmunkásképző és szakiskola	13	3	408	312	74	29	495	344
szakközépiskola, technikum	3	4	82	116	27	19	112	139
gimnázium	1	4	31	89	7	23	39	116
főiskola és egyetem	0	1	13	20	4	3	17	24
Összesen	30	26	908	1137	177	192	1115	1355

XIII.2. A megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához költségvetési irányzathoz nyújtott támogatások regionális értékelése

A megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásban részesült/akkreditált foglalkoztatók

Foglalkoztatóra vonatkozó adatok			
Foglalkoztató szerint	száma (db)	Foglalkoztatott létszám (Fő)	Kifizetett támogatás (Eft)
Mikrovállalkozás		91	
Kisvállalkozás		392	
Középvállalkozás		800	
Egyéb		1 184	
Egyéni vállalkozó		8	
Nonprofit szervezetek		300	
Egyéb		2 079	
Összesen	0	4854	1 159 943 117

Régióinkban az előző évhez képest kisebb növekedést mutat a rehabilitációs bértámogatásra benyújtott új igények száma. 2009. augusztus 27-étől hatályba lépő 168/2009. (VIII.26.) Kormányrendelet módosította a munkáltatók akkreditációjának szabályait, a rehabilitációs foglalkoztatást elősegítő bértámogatás, valamint a munkahelyi segítő személy támogatásának feltételeit. A rendelet az akkreditációs tanúsítvány iránti új kérelmek benyújtásának

lehetőségét átmenetileg korlátozta, a munkahelyi segítőnél a támogatás lehetséges összegét maximálta, valamint átmeneti rendelkezésként a bértámogatás iránti kérelmek befogadását is korlátozta. 2009. szeptember 1-jétől a bértámogatás iránti új kérelmek befogadása szünetel, azonban a kieső létszám pótlására szerződésmódosítással továbbra is lehetőség van.

Fontos változást jelentett a 2010. január 1-jétől életbe lépő változás a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.) 41/A. §-a alapján, a megváltozott munkaképességű személyek foglalkozási rehabilitációjának elősegítése érdekében fizetendő rehabilitációs hozzájárulás fizetésének szabályairól is. A szabályozás szerint a munkáltató rehabilitációs hozzájárulás megfizetésére köteles, ha az általa foglalkoztatottak átlagos statisztikai állományi létszáma a 20 főt meghaladja, és az általa foglalkoztatott megváltozott munkaképességű személyek átlagos statisztikai állományi létszáma nem éri el a létszám 5 százalékát (kötelező foglalkoztatási szint). Az új szabály szerint 2010. január 1-jétől a fizetendő összeg a tavalyi évhez képest ötszörösére növekedett, azaz 2010. január 1-től 964 500 Ft/év.

Általánosságban elmondható, hogy a munkáltatók részéről folyamatos az igény az ilyen és ehhez hasonló támogatásokra, mivel az ilyen körben foglalkoztatott emberek munkaerő-piaci helyzete rendkívül hátrányos.

XIII.3. Rehabilitációs foglalkoztatást elősegítő bértámogatás bontása a foglalkoztatottak egészségkárosodása alapján

XIII.4. Létszámra vonatkozó adatok

Régió	Egységkódok szerint támogatott létszám 1 ember egyszer, aki 2009-ben foglalkoztatása alapján támogatást kapott, a támogatási időszak hosszától függetlenül.																								
	ea)		eb)		ec)		ed)		ee)		ef)		eg)		eh)		ei)		ej)		ek)		2008	2009	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	Összesen	Összesen	
1. Közép-Magyarország																									
2. Közép-Dunántúl	665	557	812	544	1	7	12	78	77	65	4	30	160	124	154	146	726	588	24	123	140	183	2775	2445	
3. Nyugat-Dunántúl																									
4. Dél-Dunántúl																									
5. Észak-Magyarország																									
6. Észak-Alföld																									
7. Dél-Alföld																									
Összesen																									

XIII.5. Kötelezettségvállalásra vonatkozó adatok

Egységkódok szerinti kötelezettségvállalás 1 ember egyszer, aki 2009-ben foglalkoztatása alapján támogatást kapott, a támogatási időszak hosszától függetlenül.																									
2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	
166 402 978	351 180 556	216 235 946	59 712	2 936 662	900 168	27 126 697	65 629 303	64 432 100	1 302 420	18 483 012	115 633 966	101 947 259	130 756 087	109 590 982	546 790 697	458 141 194	3 899 580	44 653 903	28 949 808	57 801 958	1 447 761 289	1 267 752 691			

XIII.6. A rehabilitációs foglalkoztatást elősegítő bértámogatással kapcsolatos tapasztalatok:

A bértámogatásban részesülő *munkáltatók jelentős többsége alap típusú akkreditációs tanúsítvánnyal rendelkezik*, kevesebb számban van kiemelt, illetve rehabilitációs tanúsítvány. A munkáltatók általában több telephellyel is rendelkeznek, ezért a régió belül egy-egy munkáltató több kirendeltséggel is kapcsolatban van. Az utóbbi időben jellemzőbbé vált a megváltozott munkaképességű munkavállalók alkalmazása a kis- és középvállalkozásokban vált jellemzőbbé, főként mert a jogszabály változás alapján a 40-49% közötti egészségkárosodással rendelkező megváltozott munkaképességű munkavállalók után is részesülhet a munkáltató bértámogatásban.

A gazdasági válság hatására a munkáltatók egy része a dolgozók munkaidejének csökkentésére kényszerült. hogy elkerüljék a létszámleépítéseket és biztosítsák rentábilis működésüket, továbbá van olyan munkáltató is, akinél a vállalt foglalkoztatotti létszám került veszélybe a megrendelések hiánya és a kapacitás kihasználtság csökkenés miatt.

XIV. A rehabilitációs járadékban részesülőkkel kapcsolatos főbb adatok

XIV.1. Kirendeltségen megjelent rehabilitációs járadékban részesülők számának alakulása

	Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December	Összesen
Kirendeltségen jelentkezők száma	30	50	25	57	104	98	110	160	188	118	129	57	1290
Megkötött megállapodások száma	44	51	33	29	47	94	103	110	149	164	163	119	1213
Mentorált személyek száma	42	57	19	29	29	49	52	46	103	92	101	193	878
Foglalkoztatóval kötött megállapodások száma				1	1	6	7		8	9	13	6	59

A 2008-as év folyamán a közép-dunántúli régióban a *rehabilitációs járadékban részesülők közül* összesen 165-en keresték fel a kirendeltséget. **2009-ben**, közel hétszeresére nőtt ez a létszám, **1126 fő** jelentkezett. 2008. júniustól 2009. december 31-ig 1290 fő rehabilitációs járadékban részesülő jelentkezett 24 kirendeltségünkön. A járadékban részesülők száma folyamatosan emelkedett, kiugróan magas volt ez a szám 2009. szeptemberében. Közel azonos a megkötött megállapodások száma. Minimális eltérés a megállapodások megkötésére rendelkezésre álló ügyintézési határidővel magyarázható. Régióinkban, minimális esetben (18 főnél) fordult elő, hogy a KDRNYI jogerős határozatát követően nem jelent meg a járadékban részesülő. Ezekben az esetekben igazolási kérelmet nyújtottak be, amelynek minden esetben helyt adott a KDRNYI így a megállapodások megkötésére is sor került.

2009-es évben a mentori szolgáltatásban részesülők száma 12-szeresével emelkedett. 2008-ban rehabilitációs megállapodást követően, a rehabilitációs járadékban részesülők 62 százaléka részesült mentori szolgáltatásban, 2009-ben ez 73% volt. A mentori szolgáltatás egész évben folyamatosan biztosítva volt a régió egész területén, a minél magasabb számú sikeres rehabilitáció érdekében.

2009-ben a munkaviszonnyal rendelkező járadékosok foglalkoztatóival 59 együttműködési megállapodást kötöttünk. Közel 40%-os arányban, kirendeltségeinknek nem sikerült beszerezni a nyilatkozatot, arról, hogy a foglalkoztatásban álló, rehabilitációs járadékban részesülővel kapcsolatos rehabilitációs intézkedéseket vállalja-e a foglalkoztató. A 2007.évi LXXXIV. Törvény 7.§. 6. bekezdése csak a 10 munkanapon belüli konzultációt írja elő kötelezettségként. A nyilatkozat hiányára nem tartalmaz szankcionálási lehetőségeket.

XIV.2. Rehabilitációs járadékban részesülők iskolai végzettség szerinti megoszlása életkor és nem szerinti bontásban (2009. december 31-ei adat):

Iskolai végzettség	Korcsoport													
	18 éves korig		19-24 év		25-30 év		31-40 év		41-50 év		51-62 év		63 éves kortól	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
8. ált. és alacsonyabb			4	2	9	3	35	42	76	138	15	69	1	1
Sszakmunkásképző és szakiskola			1	1	7	5	49	43	180	117	104	42		1
Szakközépiskola, technikum			1	1	5	1	4	19	40	64	14	35		1
Gimnázium				1	1	5	4	15	16	36	5	27		
Főiskola és egyetem					1		2	7	13	10	8	9		
Összesen	0	0	6	5	23	14	94	126	325	365	146	182	1	3

Az 1290 rehabilitációs járadékban részesülő 54%-a nő (695 fő) és 46%-a férfi (595 fő). Életkor szerinti megoszlásban legtöbben a 41-50 év közötti korosztályba tartoznak, ez az arány 53 % és 690 főt jelent. A következő besorolásba (51-62 év) a járadékosok 25%-a (328 fő) tartozik. Tehát a rehabilitációs járadékban részesülők, mintegy 79 %-a 41 év feletti. Iskolai végzettség szerint 395 fő (31%) 8 általános iskolai vagy alacsonyabb végzettséggel rendelkezik. A járadékosok közül alacsony arányban (4%) rendelkeznek főiskolai vagy egyetemi végzettséggel. Legtöbben (43 %) szakmunkásképző vagy szakiskolai végzettséggel rendelkeznek. Az életkori és iskolai végzettségeket összevetve elmondható, hogy a 41 és 62 év közöttiek 43 %-a (443 fő) szakmunkásképző, szakiskolai végzettséggel rendelkezik, mely végzettségek nagy aránya elavult szakma.

XIV.3. Szervezetek (ORSZI-ONYF-RMK) közötti együttműködés tapasztalatai a rehabilitációs járadék kapcsán:

A Regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatósággal történő együttműködésünket a 2009-es évben is jól működőnek ítéltük meg. Negyedéves adatszolgáltatásuk határidőre, pontosan a rendelkezésünkre állt. A szükséges egyeztetésekre, a régióban felmerülő problémák megoldására nyitottak voltak.

2009. évben több helyi szintű egyeztetést kezdeményeztünk az ORSZI Regionális Igazgatóságával. Ezeken a rendezvényeken, összefüggéseken szeretnénk elérni, hogy kölcsönösen és jobban megismerjük a két szervezet munkáját, működését, lehetőségeit. Célunk volt továbbá, a munkaerő-piaci szempontok hangsúlyosabb figyelembe vétele a minősítés során.

- A szakértők munkakörülményei sajnos nem változtak a 2008. évi beszámoló óta eltelt 1 év alatt. Saját forrásunkból laptopokat biztosítunk a szakértői munkát végző kollégáknak, ezzel könnyítve a munkájukat.
- Az előadó orvos szakértő személyének függvényében más és más a bizottságokban a foglalkoztatási szakértőkhöz irányított igénylők köre.
- A bizottsági ülések működése sem vált még egységessé a régióban.
- A foglalkoztatási szakértők még mindig csak közvetve értesülnek a komplex bizottsági munkát befolyásoló, az ORSZI által kiadott utasításokról, útmutatók módosításairól, kiegészítéseiről.
- Alacsony számban, de már megjelentek a szociális szükségelték a szakvéleményekben/szakhatósági állásfoglalásokban, bár ezek nem mindig egyértelműek.

XIV.4. A 2009. évi komplex rehabilitációval kapcsolatos feladatok elvégzése, mennyiben megoldott, illetve megoldható a rendelkezésre álló humánerőforrás kapacitással:

A komplex rehabilitációval kapcsolatos feladatok elvégzése a Foglalkoztatási és Rehabilitációs Főosztályhoz tartozik. Felügyeletét az általános főigazgató-helyettes látja el régióinkban. A főosztályon belül, 2008 óta változatlanul, egy 4 fős munkacsoport működik. A munkacsoport feladata a 24 kirendeltség szakmai munkájának koordinálása, különböző szakmai útmutatók elkészítése és rendezvények szervezése és társzervezetek rendezvényein történő megjelenés, illetve a munkaügyi központ képviselője. Ezen kívül ide tartozik még a megváltozott munkaképességű munkavállaló foglalkoztatásához nyújtható költségvetési bértámogatás szakmai irányítása, valamint két kolléga, foglalkoztatási szakértőként, napi szinten, közreműködik az ORSZI komplex bizottságában. Régióinkban minden kirendeltségen van rehabilitációs ügyintéző, aki osztott munkakörben látja el a megváltozott munkaképességűekkel kapcsolatos feladatokat. Ezen kollégáink működnek együtt a TÁMOP 1.1.1 program megvalósítóival a rehabilitációs járadékban részesülők komplex rehabilitációjának megvalósításában. Mind három szinten (kirendeltségi ügyintézők, TÁMOP program megvalósító, régióközpont) igen nagyfokú a leterheltség. A TÁMOP megvalósítók két kirendeltségen végzik munkájukat, vagy egy kirendeltségen, de csak 4 órában, ők a régióban közel 1000 fő komplex rehabilitációját valósítják meg. A kirendeltségi rehabilitációs ügyintézők pedig osztott munkakörben látják el a megváltozott munkaképességűekkel kapcsolatos feladatokat, az ő leterheltségüket pedig, a regisztrált álláskeresők létszámának drasztikus növekedése és ezen belül a megváltozott munkaképességű álláskeresők számának növekedése jellemzi.

XIV.5. TÁMOP 1.1.1. program és a rehabilitációs járadékban részesülő személyek kezelése (TÁMOP 1.1.1. programba vontak (rehabilitációs járadékosok, kibővített célcsoport) száma, bevontak megoszlása támogatás típusonként, a program és a járadékosok kezelésével összefüggő teendők összehangoltsága, felmerülő problémák, észrevételek)

Régió	Bevonni tervezett létszám (fő)	Projektbe 2009. dec. 31-ig bevontak száma		Projektbe 2009. dec. 31-ig bevontak aránya (fő)
		Rehabilitációs járadékosok	Kibővített célcsoport	
1. Közép-Magyarország	2199			0,00%
2. Közép-Dunántúl	936	882	33	97,76%
3. Nyugat-Dunántúl	906			0,00%
4. Dél-Dunántúl	1099			0,00%
5. Észak-Magyarország	1163			0,00%
6. Észak-Alföld	1564			0,00%
7. Dél-Alföld	1733			0,00%
Összesen	9600	882	33	9,53%

Régió	Képzésbe vontak száma (fő) /terv/	Képzésbe vontak száma (fő)	Képzésbe vontak aránya	2009. évben képzési támogatás (Eft)
1. Közép-Magyarország	770		0,00%	
2. Közép-Dunántúl	936	368	39,32%	11948422
3. Nyugat-Dunántúl	400		0,00%	
4. Dél-Dunántúl	600		0,00%	
5. Észak-Magyarország	700		0,00%	
6. Észak-Alföld	1095		0,00%	
7. Dél-Alföld	380		0,00%	
Összesen	4881	368	7,54%	

Régió	Bérlétszám-támogatás		Bérlétszám-támogatás		Rehabilitációs bérlétszám-támogatás		Önfoglalkoztatás támogatása	
	Létszám (Fő)	2009. évi támogatás (Eft)	Létszám (Fő)	2009. évi támogatás (Eft)	Létszám (Fő)	2009. évi támogatás (Eft)	Létszám (Fő)	2009. évi támogatás (Eft)
1. Közép-Magyarország								
2. Közép-Dunántúl	112	18872645	2	371612	7	306727	1	221650
3. Nyugat-Dunántúl								
4. Dél-Dunántúl								
5. Észak-Magyarország								
6. Észak-Alföld								
7. Dél-Alföld								
Összesen		18872645		371612		306727		221650

A Közép-dunántúli régióban összehangoltan folyik a rehabilitációs járadékosok és a projektbe bevontak kezelése a TÁMOP megvalósítók és a rehabilitációs ügyintézők közreműködésével.

Rendszeresen együttesen tartunk értekezleteket a megvalósítóknak és a rehabilitációs ügyintézőknek, annak érdekében, hogy a rendszert és a feladatokat együtt, globálisan lássák. 2009 év elején a bevontak létszáma mindössze 112 fő volt, a támogatásokban pedig összesen 3 fő vett részt. A nagyobb arányú beáramlás 2009 őszén kezdődött meg, év végére a bevonás elérte a 97,8 %-ot. Júniustól a 132/2009. (VI.19.) Korm. rendelet megjelenése tette lehetővé a célcsoport kibővítését megváltozott munkaképességű álláskeresővel. Régióinkban a bevonás aránya a második célcsoportnál 3% körül mozgott decemberre.

A projektbe vontak esetében a támogatások illetve szolgáltatások szempontjából akadályozó tényező, hogy a célcsoport jelentős részénél a rehabilitációs járadék első időszakában

folyamatban van az orvosi rehabilitáció, ezért gondot okoz a támogatási és szolgáltatási elemek tervezése és megvalósítása.

A szolgáltatásokat közbeszerzési eljárás keretei között szereztük be; mentorok és tanácsadók segítették a program megvalósítását.

A külső kommunikációval, a nyilvánosság biztosításával illetve a támogatásainkkal igyekszünk a munkáltatók szemléletén változtatni annak érdekében, hogy megváltozott munkaképességű munkavállalókat is alkalmazzanak ebben a gazdaságilag igen nehéz helyzetben. Ennek érdekében munkáltatói fórumokat szerveztünk, elektronikus hírleveleinken keresztül tájékoztattuk a munkáltatókat a program kínálta lehetőségekről.

XV. Rendszeres szociális járadékban részesülőkkel kapcsolatos főbb adatok

XV.1. Megállapított járadékok száma:

Régió	2008. január 1. után megállapított járadékok száma		2009. január 1. után megállapított járadékok száma	
			Együttműködésre kötelezett	Együttműködésre nem kötelezett
1. Közép-Magyarország				
2. Közép-Dunántúl	1001		201	369
3. Nyugat-Dunántúl				
4. Dél-Dunántúl				
5. Észak-Magyarország				
6.Észak-Alföld				
7.Dél-Alföld				
Összesen	1001		201	369

XV.2. Rendszeres szociális járadékban részesülők iskolai végzettség szerinti megoszlása életkor és nem szerinti bontásban (2009. december 31-ei adat):

Iskolai végzettség	Korcsoport													
	18 éves korig		19-24 év		25-30 év		31-40 év		41-50 év		51-62 év		63 éves kortól	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
8. ált. és alacsonyabb						1	3	4	13	37	16	39		1
Sszakmunkásképző és szakiskola					1		3	3	15	18	15	22		
Szakközépiskola, technikum						1	1	1	2	5	7	9		
Gimnázium				1					1	3	1	6		
Főiskola és egyetem												2		
Összesen	0	0	0	1	1	2	7	8	31	63	39	78	0	1

XV.3. Rendszeres szociális járadékban részesülők számára nyújtott támogatások, szolgáltatások megnevezése és száma:

A szolgáltatások nyújtására, egységesen elmondható, hogy a csoportos, valamint az egyszeri egyéni tanácsadási formák preferáltak. Szolgáltatásaink közül legtöbben (872 fő) munkatanácsadásban részesültek. Rehabilitációs tanácsadást 291 főnek nyújtottunk. Magas még azon megváltozott munkaképességűek száma, akik álláskeresési tanácsadáson vettek részt. A csoportos tanácsadások közül legtöbben a reintegráló csoportos foglalkozás jelentek meg. **2009. évben a szolgáltatások esetszáma összesen 3.191 fő, míg az érintett létszám 2.263 fő volt.** Önállóan elhelyezkedettek esetszáma 598, támogatott elhelyezkedések esetszáma 2009-ben 702, a képzések esetszáma pedig 297 volt. A regisztrált álláskeresőként nyilvántartott megváltozott munkaképességűeknél nagyobb fokú motiváltság jellemző, mind a munkába történő visszalépéskor, mind a képzésekben történő részvételkor. Ezt a tényt befolyásolhatja az egészségkárosodásuk mértéke, illetve a munkaerő-piaci távollétüknek az időtartama.

XV.4. A szociális hatóságok feladatellátásával, ágazati szakmai irányításával kapcsolatos feladatok végrehajtása, annak tapasztalatai

XV.5. Tapasztalatok, problémák, észrevételek, javaslatok a rendszeres szociális járadékban részesülők vonatkozásában:

XV.1. számú táblázat kitöltéséhez a KDRNYI-től kértünk adatokat, mivel mi nem tudjuk, hogy mennyi rendszeres szociális járadékot állapított meg a hatóság. Az együttműködésre kötelezettekről – 2009-ben 201 fő – értesítést kapunk (2009. január 1-től), ez az ügyfélkör beazonosítható. Ezen felül még nyilvántartásban szerepelnek, azok a rendszeres szociális járadékban részesülők, akiknél a járadék folyósításnak nem feltétele az álláskeresési megállapodás megkötése, de önként vállalják az együttműködést. 2009. évben az adatok ellenőrzését, pontosítást kértük kirendeltségeinktől. Az ügyfél nyilvántartás korrekt kezelését nehezíti, hogy nem mindig állnak rendelkezésre azok a dokumentumok, amelyek alapján teljekörüen tudnánk felrögzíteni, az egészségkárosodás mértékét vagy a munkavégzésben kizáró vagy korlátozó tényezőket. Régióinkban több rendszeres szociális járadékban részesülőt tudtunk – élve a célcsoport bővítés lehetőségével – a TÁMOP 1.1.1 program segítségével, képzésbe vonni és foglalkoztatásukat támogatni.

XVI. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjának, az akkreditált munkáltatók ellenőrzésének tapasztalatai

XVII. regionális munkaügyi központ munkájával kapcsolatos észrevételek (panaszok, kifogások) főbb jellemzői

Az elmúlt évben *jelentősen növekedett a hivatal tevékenységével kapcsolatos észrevételek száma. A panaszok és kifogások szoros kapcsolatban vannak a romló munkaerő-piaci helyzettel, a foglalkoztatási lehetőségek beszűkülésével, az új hivatali informatikai rendszer bevezetésének körülményeivel.*

Az írásbeli panaszok, bejelentések száma 77 db, szóban előterjesztett észrevétel 165 db volt. Ezen adatok a megelőző, 2008-as évihez mérve háromszoros növekedést mutatnak. A megalapozott – döntően szóbeli – észrevételek aránya 44 %, ami elsősorban az IR miatti számfejtési, elszámolási, levonási problémákkal, korrekciókkal, késedelmekkel kapcsolatos.

Jelentős részben érkeztek panaszok a hosszadalmas várakozás, a szükségesnél kevesebb álláslehetőség, a szűkös tanfolyami keretszámok okán. Sokan kifogásolták, amiért nem nyertek felvételt valamely tanfolyamra, nem részesültek keresetpótló juttatásban, de számosan hibáztatták a kapcsolatfelvételt nehezítő avult hivatali telefonhálózatunkat.

Ezen utóbbi felvetések nem kérdőjelezték meg a munkaerő-piaci szervezet működésének jogszerűségét, azonban ezek negatív kicsengésűek, színvonalcsökkenést, elégedetlenséget fejeznek ki, ezért enyhítésük folyamatos feladatunk.

A korábbi időszakhoz viszonyítva az észrevételek szerteágzóbbak – azt nem ritkán hozzátartozók tették – ami arra utal, hogy az ügyfelek nem csupán sokaságukban, hanem egyénileg is nehezebb helyzetben vannak, ugyanazon problémák súlyosabbnak minősülnek és nehezebben élik meg azokat. Előfordult egy-egy kistérségben (pl. Enying, Dunaújváros), hogy a hivatali dolgozókat illették éles kritikával kormányzati, vagy elmaradt kormányzati intézkedések miatt.

XVIII. Az ügyfelek visszajelzése a munkaügyi központ szakmai tevékenységéről

A Közép-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ kirendeltségei az év folyamán többféle elégedettségi mérést végeztek annak érdekében, hogy tevékenységükkel kapcsolatban partnereiktől visszajelzést kapjanak.

A munkaadói elégedettség mérésére 2009. II. negyedévében került sor. Az adatlapot kitöltött munkaadók száma a régióban meghaladta a hatszázötven darabot. A munkaadók elégedettsége igen jónak mondható, az M mutató regionális értéke 95,2%, hasonlóan alakult a múlt évi 95,9%-hoz viszonyítva.

A munkaadók által kitöltött kérdőívek több kérdést is tartalmaztak a kirendeltségi szolgáltatásokra, az ott dolgozó munkatársak felkészültségére vonatkozóan. Ezek közül az egyik ilyen konkrét kérdés az volt, hogyan értékelik a kirendeltség tevékenységét, szolgáltatásait.

Erre a kérdésre a munkaadók 45,5 %-a nagyon jó, majd minden második pedig jó minősítést adott. Elfogadhatónak 29-en ítélték meg a tevékenységünket és csupán egy-egy munkaadó volt kevéssé elégedett, hasonlóan, mint az elmúlt évben.

A kirendeltség dolgozóinak tudását a megkérdezett munkaadók 58,1 %-a nagyon jónak értékelte, de további 40,3 %-uk is jó minősítést adott. Ezen túl tízen – hasonló nagyságban, mint a múlt évben – elfogadhatónak ítélték az ügyintézők felkészültségét, ugyanakkor esetenként, vagy általában nem megfelelő minősítés sehol nem fordult elő.

Összességében tehát a munkaadók 98,4 %-a elégedett a kirendeltségi dolgozók ismereteivel. Amennyiben a régió három megyéjében külön-külön nézzük az ügyintézők felkészültségét, hasonlóan kedvező képet kapunk mindhárom megyében.

A kirendeltségek által nyújtott írásos tájékoztató anyagok a régióban választ adó munkáltatók több mint egyharmadának véleménye szerint nagyon jók, 56,7 %-uk szerint jók és kevesebb, mint egytizedük elfogadhatónak értékelte azokat.

Érdeklődtünk a munkáltatóknál arról is, hogy hiányolnak-e bizonyos aktuális információkat a kirendeltségektől. A válaszadók több mint fele azt nyilatkozta, hogy nem hiányol semmiféle információt. Ugyanakkor egynegyedük a munkajogi szabályozás, a munkaerőpiac működését érintő jogszabályok változásairól hiányolja a rendszeres információszolgáltatást. Kevesebb,

mint egytizedük a helyi munkaerőpiac helyzetének változásáról szeretne tájékoztatást kapni, közel ugyanennyien ágazonkénti részletesebb munkaerő-piaci elemzést szeretnének tanulmányozni és néhányan még tanácsadásban is szeretnének részesülni a toborzásról, kiválasztásról.

2009. év valamennyi negyedében megkérdeztük a kirendeltségeinket felkereső ügyfeleket a kirendeltségi szolgáltatásokról szerzett benyomásaikról. A Közép-dunántúli régióban 27.254 db kérdőívet töltöttek ki ügyfeleink. Ez 29,0%-kal több mint az előző év azonos időszakában megválaszolt 21.123 kérdőív.

A kirendeltségi szolgáltatásokkal nagyon elégedett ügyfelek arányát jelző Y elégedettségi mutató 2009. I-IV. negyedében, régiós szinten 79,7%, az egy évvel korábbihoz viszonyítva 3,2%-ponttal csökkent.

Partnerelégedettségi mutatók értékei:

- „Ü” 78,7 %
- „Y” 79,7 %
- „M” 95,2 %
- „D” 83,2 %
- „P” 85,2 %.

XIX. Összegzés

A 2009. évben legfontosabb feladatunknak tekintettük a régiókat kiemelten sújtó csoportos létszámleépítések kezelését. A jelentős – havonta több ezer fős – létszámbeáramlás kezelésére **óriási kapacitás hiány keletkezett, mind a humán, mind a technikai és az infrastrukturális ellátottság tekintetében is.** Ezen feladatok kezelésében kizárólag magunkra számíthattunk, melynek közvetlen hatása **munkatársaink fáradtsága, pszichés és fizikai állapotának kimutatható romlása volt.** A kirendeltségi ügyfélterek állapota a nagyszámú álláskereső miatt látványosan romlott. Munkatársaink többlet munkájának elismerésére csekély források álltak rendelkezésünkre.

Az ügyfélkörünk megváltozott. Jó képességű és képzettségű, a munkanélküliséggel először szembesülő ügyfelek jelentek meg. Számukra megfelelő állásajánlatot csekély mértékben tudtunk biztosítani. Óriási népszerűségnek örvendett a munkaerő-piaci képzés, de erre többszöröse lett volna az igény.

A tavalyi évben **nagy kihívást jelentett az IR ellátási és támogatási ágainak kezelésére és hibás működésének ellensúlyozására vonatkozó saját belső képzések szervezése, régiós útmutatók, módszertani leírások készítése és azok elsajátítása.** Az analitikák, nyilvántartások gépi részének „rendbe” tétele az érdemi munkától vette el az ügyintézők idejét. Rajtunk kívül álló okok miatt ezekben az esetekben jelentős eredményt nem tudtunk elérni.

Nehezen vagy – egyes kirendeltségeken - egyáltalán nem **volt megoldható a szolgáltatás orientált kirendeltségi gyakorlat megvalósítása** akkor, amikor a napi munkaidő 90 %-ban kizárólag a hatósági munka (jelentkeztetés, ellátás megállapítása) jellemezte a tevékenységet. A kelleténél kevesebb időt tudtunk a munkáltatói kapcsolattartás minőségének a javítására, az ügyfelek egyéni problémáinak a kezelésére fordítani.

Jelentős eredmények tekintjük, hogy a létszámleépítéseket úgy tudtuk kezelni, hogy a regionális munkaügyi szervezetet a leépítendő munkavállalók, munkaadók, média nem

támadta azért, hogy minden tőle tehető nem tett meg válság negatív következményeinek enyhítésére. A foglalkoztatókat, társszervezeteket, kamarákat, civil szervezeteket meg tudtuk nyerni és számos esetben segítették a munkánkat.

A hazai állások beszűkülésével párhuzamosan jelentős erőfeszítéseket tettünk külföldi munkalehetőségek feltárásában és kiajánlásában. Hazai állásfeltárásainkban a kis- és középvállalkozások felé fókuszáltunk. Az uniós programok megvalósítását és az éves munkaerő-piaci tervünket szinte maradéktalanul végre tudtuk hajtani. Az álláskeresők informálódásának, öninformálódásának lehetőségeit technikailag és tartalmilag is fejleszteni tudtuk. Pápán új kirendeltséget adtunk át, mely jelentős mértékben segítette az érintett kistérségben az ügyfélfogadás színvonalának javítását.

Eredménynek tekintjük a belső képzési rendszerünk tudatos és tervszerű kialakítását és annak végrehajtását. Elkészítettük a saját belső intranetes portálunkat, mely a regionális belső kommunikációt minőségileg magasabb szintre helyezte a korábbiakhoz képest.

A 2009. év szinte valamennyi hónapjában növekedett az álláskeresők száma. Ez a tény új szakmai kihívások elé állította a regionális munkaügyi szervezet egészét, melyet javarészt sikerült megoldani. Megoldásaink munkaszervezési, irányítási, szervezetépítési, kapcsolattartási, képzési témakörökre koncentrált és minden szakmai területet érintett. Valamennyi vezetői szinten az operativitás és a problémakezelés a korábbiaknál hangsúlyosabbá és meghatározóvá vált.

Székesfehérvár, 2010. március 26.

Zimmermann József
főigazgató